

STUDENTS

IZNĀK 2 REIZES
MĒNESĪ

AKADEMISKĀS DZĪVES LAIKRAKSTS

NUMURS MAKSĀ
10 SANT.

K. Branta un K. Upešlejas nodibināts 1922. gadā.

Redakcija un kantoris

Rīgā, Tērbatas ielā Nr. 2, dz. 5. Tālr. 24065. Runas stundas: svētdienās no 11—12, pirmdienās no 18—19.

Pasta adrese: Rīgā, Pasta kaste Nr. 70, Pasta tek. rēģ.: 424. Gada abonem.: Ls 2.—
Sludinājumu maksa: priekšpusē 90 sant., tekstā 60 sant., sludin. daļā 20 sant., par
petitīrindīgu + 5% sludinājumu nodoklis.

№ 222.

Piektdien, 1935. g. 12. aprīlī.

XIII. ak. g.

Prof. V. Sinaiskis.

Divas jaunības.

Cilvēka dzīvi sadalot atsevišķos posmos, varam to salīdzināt ar jūras vilni, kas piekrastē tālāk un plašāk veldamies, sasniedz savu maksimumu, lai no jauna aizplūstu jūrā. Tas pats notiek ar cilvēku. Izsviests dzīves krastā, tas ar laiku atgriežas tur, no kurienes nācis, lai dotu vietu jaunam cilvēku dzīves vilnim. Aprādītām cilvēku dzīves norisēm pamatā ir zināmas dabas likumības. To vērojam planētās, kas savā kustībā uz priekšu aiziet tur, no kurienes tās nākušas. Jau senos laikos cilvēki, vērojot mūžīgi atkārtoto dabas parādības, centušies cilvēku dzīves norises identificēt ar dabas parādībām, pareizāk sakot, centušies atrast cilvēku dzīves apli. Par tādu mēģinājumu var uzskatīt cilvēku dzīves sadalījumu septiņos posmos. Hipokrāts mācījis, ka katros septiņos gados pilnīgi pārmainās cilvēka garīgā un morālā struktūra. Auls Hellijs, savā darbā «Atikas naktis» dod izskaidrojumu skaitļa «septiņi» nozīmei cilvēku dzīvē (III, 10). Toreiz uzskatīja, ka cilvēka dzīvē, kad tas sasniedz 63 (t. i. 7×9) gadu vecumu, iestājas bīstams lūzums (turpat, XV, 7). Kādā Dāvida dziesmā cilvēku dzīve noteikta 70 gadus ilga (7×10). Cilvēka mūžu, kas ilga līdz 100 gadiem, senie cilvēki dalīja jau uz desmit daļām, desmit attīstības posmiem. Pastāv dalījumi uz trīs posmiem (bērība, jaunība un vecums, turpat, IX, 28), uz četriem posmiem (bērība, jaunība, vīra gadi un vecums) un — arī uz diviem posmiem (jaunība un vecums). Pēdējais cilvēku dzīves iedalījums pieņemts mūsu sabiedrībā, kas atbilst pakāpeniskam spēku pieaugumam un to izsīkumam. Starp citu — likumos pieņemts nosacījums, ka ar 21 gadu cilvēks sasniedz savu pilngadību, kas acīmredzot stāv sakarā ar seno cilvēku dzīves iedalījuma skaitli septiņi.

Mans nolūks ir apskatīt cilvēku dzīves iedalījumu jaunībā (uz priekšu ejošā kustībā) un vecumā (atpakaļejošā kustībā). Jaunībā mēs redzam fizisko spēku pieaugumu, vecumā — to apsīkumu. Bet cilvēka dzīves otrajā posmā mēs vērojam arī garīgo spēku pieaugumu. Kā pirmajā, tā otrajā dzīves posmā norit interesants process: jaunība dzīvo no savu fizisko spēku krājuma, bet vecums — no garīgo spēku rezervēm. Tāpēc būtu pareizi šķirot divas jaunības: fizisko un garīgo. Fizisko spēku pārpilnība traucē jaunatni izjust garīgo dzīvi. Tā saprotama jaunatnes aizraušanās ar sportu. Tie jaunieši, kas cenšas dzīvot garīgu dzīvi, savukārt spiesti stingri disciplinēt pārpilno fizisko enerģiju. Tikpat kā vecākiem cilvēkiem, kas fiziski jauni grib būt, daudz nemiera sagādā neizmantojie garīgie spēki. Līdz ar to varam atzīt, ka ir vispārējs audžu likums, kas paredz divas jaunības (fizisko un garīgo) un katrai no tām ir sava pievilcība.

Mūs var interesēt, kādi praktiski secinājumi no tā izriet. Un pirmā kārtā tie var interesēt jaunatni, sevišķi akadēmisko jaunatni.

Vispirms mums jāņem vērā šī vienkāršā likumība par divām jauni-

A. Daugulis

Kristus galva

1870. g. kokgriezums vienā nepārtrauktā, koncentriskā svītrā.

bām. Tālāk katram sevī jāizšķiras: vai palikt tikai pie savas fiziskās jaunības un kalpot tai iespējamiem līdzekļiem līdz mūža beigām, vai arī, ļaujot fiziskiem spēkiem dabīgi sevi izteikt, censties pakāpeniski sasniegt garīgo spēku briedumu, jeb citiem vārdiem sakot — garīgo jaunību. Noteiktu robežu starp šīm divām jaunībām vilkt nav iespējams. Tā katrs jauns cilvēks, kas centīsies sevi uzņemt garīgās jaunības spēkus, izjutīs, ka šo spēku piesavināšanās prasa fizisko spēku pakļaušanu un disciplinēšanu tiem. Bieži var vērot jaunus cilvēkus, kam būt jauniem garīgi un fiziski nav sevišķi grūti. Tā ir jaunatne, kurās dzīves mērķis ir noteikta garīga interese.

Bieži dzirdamas ierunas: jaunatnei jādzīvo jaunība. Gadi aizejot, pametot līdzī sev visu. Tie jāizmanto, kamēr esi vēl jauns.

Sais ierunās, sevišķi ja jaunatne tās pasvītrodama izceļ, ir zināma vienpusība. Šāda vienpusīga dzīves uztvere noved pie tā, ka daudzi cilvēki neatdzimst mūža otrajā pusē jaunai jaunībai — garīgai jaunībai. To skats kavējas tikai pagātnē. Ar nopūtām viņi piemin savus aizgājušos jaunības gadus un nesaprot garīgās jaunības nozīmi un vērtību. To pašu nākas vērot pie fiziskās jaunības pārpilniem cilvēkiem, kas plaši un intensīvi izmantojot jaunības spēkus, tomēr neatrod tur iekšēja apmierinājuma. Tie bieži ilgojas pēc kaut kā cita, pēc citas dzīves, par kuru tiem nav skaidra priekšstata.

Sai isajā rakstīņā gribu norādīt

jaunatnei uz to, ko vēl viņa nav pārdzīvojusī, bet kas savā būtībā ir skaists un jauns. Tā ir garīgā jaunība, kuru sajemt un izmantot mums jāgatavojas jau fiziskās jaunības laikā, ja ne censties tās abas apvienot.

Vecums (atpakaļejošā kustība) nozīmē cilvēka garīgo spēku pieaugumu. Vecums dod savdabīgu dzīves izpratni un pasaules izjūtu, kas saistās ar dziļāku un pilnīgāku dzīves baudu. Vecums ir gudrība un garīga vara, kas atraisīta no fizisko spēku impulsīvās dabas. Jau pati daba norāda mums, ka augļi, kas iemetas pavasarī, aug vasarā, lai rudenī sasniegtu gatavību. Tāpat arī cilvēku dzīve. Tie, kas savas fiziskās jaunības periodā nepiegrīžas garīgām interesēm, kas vīra gados tās tālāk neizkopj, tie vecumā vairs nesaņem cilvēka augstāko baudījumu — garīgās jaunības pārdzīvojumu. Dzīlas domas, lieli centieni ir tās sēklas, no kurām izaug garīgais cilvēks. Un tikai mūža otrajā pusē cilvēks šīs domas un centienus spēj realizēt. Ar šo kļūst nozīmīgs un saprotams izteiciens, ka jaunatnei pēc iespējas vairāk jāpiesavinās garīgās vērtības, lai vēlāk, kad pienāk vecums, tai nebūtu jānožēlo izdzīvotie mūža gadi, kas bez garīgās jaunības gaismas paliek arvien skumjāki un pelēkāki. Katram cilvēkam un katram vecumam dota iespēja dzīvot skaistu un laimīgu, pilnīgu un raženu dzīvi. Divu jaunību ideja ir viena no tām idejām, kas garīgi mošiem cilvēkiem spēj norādīt ceļu uz šādu dzīvi.

Zinaida Lazda.

SASKAŅĀ.

Saule taisās jau rietēt,
Es eju pa ceļu no mājas,
Es eju gar plavas malu,
Un soļi stājas.
Es plūcu kāku pēdas
Un sveķenes sārtas lasu,
Lip delnās sveķu mīklums
Ar vakara rasu.
Tad apšējos vecā norā
Pie pirmās zāles un skostas
Un klausos, dienai dziedot.
Kā zeme mostas,
Lec vārdes no ežas plavā,
Vabules celas un odi,
Es saņem sev uz klēpja
Baltu drēbju kodi.
Es palaižu atkal to vaļā
Un aplīpu vēsmām un šalkām,
Viss mani pieņem un apņem
Kā saknēm, kā stīzām smalkām.

Valodnieku piezīmes.

Nevis Mazariks, bet Masariks (ar s); nevis Homers (garš o), bet Homērs (garš ē).

Kāds mežkopis, runādams par mežk. terminoloģiju, aizrāda, ka «dzēdziedas» vārdu grūti izrunāt, un tamdēļ tas atmetams. Tas ir vecs, pazīstams tautas vārds, un līdz šim latviešiem tā izruna nav sagādājusī grūtības.

Atbildēt uz kairēkļiem; reaģēt uz ārpusaules iespaidiem, nevis «reaģēt ārpusaules iespaidiem», «atbildēt kairēkļiem»; turpretim «atbildēt man, tev, tēvam, mātei», pasakas atbild arī dzīvniekiem un stādiem.

Kāds medicīnas profesors raksta: «...aizdomīgās uz tuberkulozi personas» — Aizdomīgs ir, kas tur cītu aizdomās; bez tam piem. teikuma daļā vārdu kārtā nepareiza. Pareizi: «Personas, kas turamas aizdomās par tuberkulozi», vai «personas, kas liekas saslimušas ar tuberkulozi».

Radiofonā kāds konsekventi runā par «brekšiem» un nevis par plaužiem, kā tas būtu latviski pareizi. Nesen turpat kādā priekšlasījumā referents runāja par «Klāpēdu» ar šauru «e»; minētajā vārdā plats «e». Sai sakarā jāsaaka, ka radiofons draud izvērstēt par iestādi, kas boja latviešu valodu. Ja līdz šim bija apgabali, kur runāja skaidru, tīru latviešu valodu, tad tagad paredzams, ka arī tur sāks runāt sabojātu valodu, jo kā gan lai vienkāršs cilvēks nepiemērojas augsto Rīgas kungu izrunai? Lietu varētu glābt, ja pieņemtu valodnieku, kas katru referātu iepriekš izlasa un izlabo. Lidzēku tak laikam tam nolūkam būtu, tagad, kur katrā runā dzirdam vai lasām vārdu «nacionāls». Tas pats būtu letelcams arī lielākajam avīzēm. Tagad bieži lasām nepareizas latv. val. frazes, nejaucus aizņēmumus («smērē» un «smēret», «ziēdes» un «ziest» vietā u.t.t.), bet turpat skaužam labus internacionālus vārdus, piem.: tēlegrafa vietā tālrakstu, telefona vietā tālruni. Kādēļ mākslīgi attālināties no citām kultūras tautām?

Verbi, kas lokāmi kā — ljo — celmi, tagadnē: es kristīju, pestīju, svētīju, šķīstīju arī cienīju, jo saka, «cienījamie kungi», tāpat vēstīju, vēstīju veltīju, zeltīju, pētīju, ķēzīju, sunīju, rociņu (galvoju), mēriju, nārstīju.

Verbi, kur pagaldām pielaujama svārstašanās: es tagad tīriju un tīru, sāliju un sālu, mistīju un mistu, pelnīju un pelnu, lielīju un lielu, dēstīju un dēstu. «Kamēr tautas valoda te svārsta, nav iemesla skaust šīs paralēlas formas.

Vācu «bellebig» tulkojams ar v. jeb kurš; Grundstück — zemes gabals; verwehren — neļaut, liegt, kavēt; Befugnis — tiesība; der Eigenthümer ist befugt seine Sachen zurückzufordern — īpašniekam ir tiesība atprasīt savas lietas; im Nachteil — neizdevīgā stāvoklī; ...da er selbst gar keinen Nachteil davon hat — ...tā kā viņam pašam no tam nav nekādu zaudējumu; veräussern — pārdot, atsavināt; Einwirkung — iedarbība; Stichwort — šķirklis (neder tomēr visos gadījumos); die Zucht — drausme, drūkstis; Grund und Boden — zeme; der Grundeigentümer darf auf eigenem Grunde und Boden Bauten ausführen — zemes īpašnieks drīkst celt namus uz savas zemes. E. G.

Architektu
vienības

Mazēku celtniecības dienas

Elizabetes ielā
№ 55,
7. līdz 14. apr.

IZSTĀDE atvērta no plkst.
10—18 ikdienas.
Ieeja brīva.

Architekts J. Lūsis.

Ledus ir lūzis.

Mūsu lielā dzejnieka un pravieša Raiņa augšā minētie vārdi bija teikti vairāk gadu desmitus atpakaļ kā ierosinājums latvju tautai uz neatlaidīgu cīņu par savu brīvību, neatkarību. Toreiz bija jācinās par nacionālu un politisku neatkarību. Bet tagad, kad šādu neatkarību esam sasnieguši, cīņa tomēr vēl nav galā. Mums paliek garā, neatlaidīgā cīņa par kultūralu neatkarību it visos tās veidos. Šās cīņas panākumus mēs jau redzam daudzos materiālās un garīgās dzīves novados: saimniecībā, mākslā, zinātnē. Taču vēl ir daudz robu, kuņģos mūsu radītāja gars maz paspējis sevi parādīt. Vismazāk attīstību guvusi celtniecība — arhitektūra. Un tas jau gan ir arī saprotams, jo arhitektūra ir viena no «vissmagākām» mākslām, kas tiek pie vārda tikai tad, kad tauta guvusi jau samērā augstu saimniecisku turību un neatkarību. Latvju tautas attīstībā patlaban šāds brīdis ir iestājies un tādēļ no celtniecisko formu haosa jeb arhitektūras «mežonības» mums jārod ceļš uz šo formu māksliniecisko kultūru. Taču nav jādama, ka šis ceļš un kultūra radīsies paši no sevis bez mūsu aktīvas gribas. Ka šādas domas būtu maldīgas, to it skaidri pierāda augšā minētie Raiņa vārdi, kuņģos spilgti pasvītrots gribas moments dzīves virziņā. Tādēļ latviskas mākslas celtniecības radīšanā mums visiem jābūt aktīviem, īpaši arhitektiem kā savas mākslas tiešiem veidotājiem un radītājiem. Taču neskatoties uz šo acīmredzamo patiesību, līdz pašam pēdējam laikam mūsu arhitektu saimē visumā valdīja īsts sastīgums kā letarģisks miegs. Un tas neskatoties uz to, ka latviešu arhitektu pulciņš jau sen nebūt nav vairs mazais. Kā gan izskaidrot to, ka līdzīgi citiem mūsu māksliniekiem — rakstniekiem, dzejniekiem, gleznotājiem u. c. — arhitekti līdz pat pēdējam laikam nebija sadzirdējuši Raiņa pravietisku aicinājumu — nest jauno laiku savā mākslā, nēst to tur, kur praktiski viņiem tas tiešām būtu iespējams — savā tiešā ikdienišķajā darbā? Atbildi uz šo jautājumu dod svešais pagātnes

rēgs, kas kā smags slogs ir nospiedis arhitektus vairāk kā citus māksliniekus. Arhitekta atkarība no saimnieciska un politiska spēka nesējiem daudz lielāka un tādēļ arī viņi līdz pat pēdējam laikam bijuši tik stiprā svešā gara ietekmē. Šī svešā gara ietekme ir radījusi garīgu pasivitāti savas mākslas idejiskā un sabiedriskajā novadā. Arhitekts-kopētājs un eklektisks ir bijis un palicis svešs savai tuvākai latviskajai apkārtnē. Viņš nav daudz interesējies par mūsdienu sabiedrības dziļākām mākslinieciskām prasībām, viņš, tā sakot, ir bijis vienīgi svešā gara produktu patērētājs. Un šī sabiedrība arī nav interesējusies par šo arhitektu.

Tā tas nu bija un ir ar mūsu vecāko arhitektu paaudzi. Tak Latvijas neatkarības 15 gadi ir radījuši jaunu arhitektu saimi, kas veidojusies nepārtraukti latvju tautas klēpī un nepārtrauktā gādībā, viņas tiešā garīgā ietekmē. Enerģijas un gribas pilna tā tiecas darbā pāri visiem šķēršļiem, ko apzinīgi vai neapzinīgi liek ceļā pagātnes rēgs. Par velti. Mūsu arhitektūras pavasaris ir sācies, un tā spēcīgā ūdeņi noskalos no sava ceļa visus šķēršļus.

Latviskajam jāgūst brīvs un spēcīgs izpaudums arī arhitektūrā.

Runājot konkrēti, jauno arhitektu darbības sākums redzami pirmo reizi ir izpaudies patlaban notiekošajās mazēku celtniecības dienās, ko sarīkojusi jauno arhitektu organizācija — Arhitektu vienība. Zīmīgi ka savu darbību jaunie arhitekti sāk tieši ar mazēkām. Pie mazēku celtniecības, kādai zināmā mērā pieskaitāmas arī lauku celtnes, latvju radītājs gars ir ticis savā darbā pārtraukts. No šīs vietas tam savs darbs atkal jāiesāk, lai tagadne sasietu pagātni ar nākotni, kas vienīgā var dot mūsu arhitektūras spožu piepildījumu. Aplami būtu šai pirmā akcijā jau meklēt reālus sasniegumus. Ne, te tik vēl pirmais mēģinājums spāru vingrināšanā, sakaru un ceļu rašanā mūsu sabiedrībā, pie mūsu reālām nepieciešamībām. Sistēmātiski un neatlaidīgi šim darbam jāturpinās tālāk līdz šie spāri kļūs tik spēcīgi, ka spēš mūsu garu uznest augstu, augstu saulainajā tālē. Tad arī mūsu arhitektūras vairs nebūs sveša gara atstarotāja, bāla mēnesnīca, bet gan īsta latviska gara žilbinošs mirzums.

Darbs ir sācies — ledus ir lūzis.

Latviešu stenografijas autora J. Rozes 70 gadi.

27. martā uz pavadītiem 70 mūža gadiem atskatījās latviešu stenografijas autors, Latvijas universitātes tautsaimniecības un tiesību zinātņu fakultātes stenografijas lektors Jānis Roze. Roze dzimis 1865. g. 27. martā Jaundubultos. Pirmo izglītību ieguvis kādā turienes privātskolā, pēc kam apmeklēja un 1880. g. beidzis apriņķa skolu Tukumā. Vēlāk papildinājis savas zināšanas pašmācības ceļā un dažādos kursos. Stenografijai Roze piegriezies jau 18 gadu vecumā un visu savu turpmāko mūžu veltījis šim darba laukam. Sākumā Roze studējis dažas vācu stenografijas sistēmas, bet kad redzējis, ka tās grūti piemērojamas latviešu valodai, tad ar lielu enerģiju nodevis patstāvīgas latviešu stenografijas izveidošanu. Pēc pamatīgām latviešu valodas studijām Roze arī laida klajā savu pirmo latviešu stenografijas izdevumu (1908. g.). Ar to viņš tomēr neapmierinājās, jo redzēja savā darbā lielus trūkumus. Mazpazām Roze savu stenografijas sistēmu pārveidoja līdz tai latviešu stenografijai, ko tagad lieta visas mūsu valsts iestādes, ko māca universitātē un skolās un ko lieta arī privātā praksē. Universitātē stenografijas lekcijas Roze lasa kopš 1925. g. pavasara semestra.

K. K.

Studentu biedrības «Dziesmuvara» 10 gadi. 1925. g. 9. aprīlī Latvijas universitātes 10 studenti un absolventi ar ing. chem. J. Gundaru priekšgalā nodibināja studentu kori «Dziesmuvara». Kora māksliniecisko vadību uzņēmas komponists Alfrēds Kalniņš. Kad 1927. g. A. Kalniņš aizbrauca uz Ameriku, par «Dziesmuvaras» diriģentu aicināja komponistu Adolu Ābelli. Viņa vadībā «Dziesmuvaras» koris strādā jau 8 gadus un viņa vislielākie dienas sasniegumi saistās ar Ābeles vārdu.

1933. g. grozīdama statūtus, «Dziesmuvara» kļuva par slēgta tipa studentu biedrību, kas savu interno dzīvi veido uz nacionālo tradīciju pamata. «Dziesmuvaras» mērķis apvienot L. un. studentus dziedātājus akadēmiskā organizācijā, izkopjot studentos mūzikas mīlestību un izpratni, turot svētū latviešu dziesmu garu. Pašlaik «Dziesmuvara» apvieno 208 studentus un universitātes absolventus. «Dziesmuvarieši» nes savas ārejas nozīmes balti brūnā krāsā, kas simbolizē «Dziesmuvaras» tikumus: daļumu un darbu, vienotus draudzību. «Dziesmuvara» par savu motto likusi vārdu: «Mēs vienotā dziesmā šai celajā varā, mūsu mērķi un centieni latvju garā».

10 gadu laikā «Dziesmuvara» sarīkojusi 51 patstāvīgu koncertu, no tiem Rīgā — 13, provincē — 23, ārzemēs — Igaunijā, Lietuvā, Somijā, Dānijā, Norvēģijā un Zviedrijā — 15 un 10 radio koncertus Rīgā, Kopenhāgenā un Helsinkos. Bez tam koris 72 reizes piedalījies dažādu valstu un privātu organizāciju sarīkojumos un aktos.

Pirmā lekcija:

Matēmatikas un dabas zin. fak. cand. math. Alfrēds Putnis 5. aprīlī plkst. 12, Kronvalda bulv. 4, nouturēja iestāju lekciju par tematu: «Matēmatikas nozīme klasiskā mehānikas attīstībā».

Brīniskīgā MAIJPUKĪTE

Jūs atceraties dārgakmeņu krāsās vizošos ziedoņa ritus?
Jūs atceraties sudrabasā sliksstošo brīniskīgo maijpuķīti?
Viss tas spilgtāki par īstenību atmirdz prov. A. Tomberga dziļi noskaņotā parfimā — «Brīniskīgā maijpuķīte».

Paziņojū

god. pasūtītājiem, kā esmu atgriezies no ārzemē n, kur biju papildināties akadēmijā. Pieņemu atkal pasūtījumus no sava, kā arī no pasūtītāja materiāla, pēc visjaunākām modes prasībām.

Ar cieņu drēbnieks

Kārlis Grinhagens

Rīgā, L. Ķēniņu ielā № 8, dz. 2. Tālrunis 22702

Balti zobi : Chlorodont

Zvēr. adv. J. Šmidts.

Advokātu ētika.

(Turpinājums no iepriekš. n-rā.)

Advokātam, pieņemot lietu, jāpārbauda sevi, vai piedāvātā lieta ir piemērota viņa zināšanām un spējām. Krietns advokāts nevar būt speciālists visās lietās, un ja viņš redz, ka lietu sekmiņākā spēš vest viņa kolēģa-speciālists, tad viņš darīs labi, ja klientu noraidīs pie pēdēja.

Par nožēlošanu jaunie advokāti dažkārt iedomājas, ka viņi spējīgi vest katru lietu, arī grūtie materiālie apstākļi spiež jauno advokātu ķerties pie katras iespējas, kur ir cerība kaut ko nopelnīt. Bads ir katras ētikas ļaunākais ienaidnieks.

Katrs advokāts, sevišķi iesācējs, ir ieinteresēts, lai viņam būtu pēc iespējas vairāk klientu. Klientu zvejošana ar zemiem līdzekļiem vienmēr ir bijis viens no lielākajiem netikumiem, pret kuņģos karojusi advokātūras ētika. Ar gandarījumu jāatzīmē, ka pie mums šini ziņā netiek tik daudz grēkots kā citās zemēs. Par to jāizsaka pateicība mūsu advokātūras pamatu licējiem un tradīciju izkopējiem, kas nav ļāvuši šim netikumam iesakņoties. Gan padzird šād un tad, ka arī pie mums darbojoties kāds «šleperis», t. i. starpnieks, kas piegādā advokātam klientus, bet neviens neteikts šāda smaga ētikas pārkāpuma fakts vēl nav konstatēts. Zvērinātu advokātu padome šai ziņā ir tik stingra, ka sekojot Krievijas advokātūras teicamai priekšzīmei, noliedz advokātam katru reklamēšanu. Advokāta reklāma ir viņa krietnums, viņa laba slava, kas nāk kā loģiskas sekas no viņa labi darītā darba. Citāda, mākslīga, paša taisīta reklāma nav advokāta cienīga un ir apkaņojama disciplinārā kārtībā.

Zvērinātu advokātu padome pat reglamen-

tējusi advokātu izkārtņu apmērus, noliedzot izlikt izkārtnes, kas pārsniedz noteiktu kvadrātūru.

Satiksmē ar klientu advokātam jāizturas tā, lai klients saprastu un sajūstu, ka viņa priekšā atrodas viņa palīgs, kas saprot viņa bēdas un kam viņš pilnīgi var uzticēt savus sirds noslēpumus, kas jūt viņam līdzī un kas ar savām speciālām zināšanām aizstāvēs viņa tiesības; bet lai tai pašā reizē klients saprastu un sajūstu, ka viņa priekšā stāv arī palīgs taisnai tiesai, kas nepieņem negodīgas lietas un savā darbā nelietā negodīgus pajēmienu, ka advokāts ir sava klienta pirmais morālais soģis un advokātu korporācijas cieņu sargātājs, nepērkams tiesu darbinieks.

Advokāts nedrīkst solīt savam klientam panākumus un pareģot lietas iznākumu. Nav pareizi arī bēz vajadzības priekšlaicīgi apbēdināt klientu un tēlot viņa stāvokli pārāk drūmās krāsās. Tikai izkopta takta sajūta spēš pateikt, kur te ir pareizais vidusceļš.

Jauni advokāti, baidīdamies pazaudēt klientu, dažreiz apsola viņam vairāk nekā spēš izdarīt un cenšas klientam visādi iztapt.

Tas noved pie tā, ka klientam zūd cieņas sajūta pret advokātu. Ja advokāts neatrodas savu uzdevumu augstumos, ja viņam trūkst zināšanu un klients to mana, ja advokāts izdārijis kādu kļūdu aiz nemākulības vai nolaidības un devis klientam iemeslu būt neapmierinātam, tad advokātam zūd nepieciešamā pašcieņa un pašlepnuma sajūta, un viņš zaudē savu augsto neatkarības stāvokli klienta priekšā.

Lai tas nenotiktu, jauniem advokātiem pirmā kārtā jārupējas par to, lai viņi būtu stipri savās aroda zināšanās un šim rūpēm jāsakas jau universitātē. Juridiskā fakultāte nav eksāmenu likšanas iestāde, bet vieta, kur jāiegūst zināšanas,

jāstudē. Mūsu studenti maz studē. Pēc studiju nobeigšanas jāturpina zināšanu iegūšanas darbs, iepazīstoties praktiski ar tiesu darbību. Advokātūrā uzņemami tikai tie aspiranti, kas pierāda savu zināšanu augsto līmeni.

Lai advokāts nezaudētu savu augsto neatkarības stāvokli klienta priekšā, viņam jārikojas tā, lai viņš būtu stiprs savā profesionālajā ētikā, lai klients viņam nevarētu pārņemt neko nepareizu un nosodāmu. Ja palūkojamies zvērīnātu advokātu padomes pārskatos, tad redzam, ka visvairāk disciplinārlietu ierosināts par advokātu pārkāpumiem pret klientiem: advokāti gausi un nolaidīgi veduši nodotās lietas, nav informējuši klientus par lietas gaitu, maldinājuši klientus par lietu stāvokli, nokavējuši termiņus, nav norēķinājušies ar klientiem u. t. t.

II. Advokāta attiecības pret tiesu.

Tā kā advokātūra ir tiesu iekārtas sastāvdaļa, tad tai pienākas tik pat augsta un cienījama vieta kā magistrātūrai un prokuratūrai. Te nedrīkstētu būt dalīšana augstākos un zemākos. Te jāvalda savstarpējai un vienlīdzīgai cieņai. Jo augstāki valsti stāv cieņa pret tiesu, jo augstāki stāv valdības morāliskās autoritātes barometrs. Advokāta cieņai pret tiesu jābūt absolūtai, bezgalīgai. Advokāts individuāli var nejust sevišķu cieņu pret vienu vai otru personu, kas izpilda tiesas funkcijas, bet oficiālajās attiecībās pret tiesu tam nav nozīmes: te no svara pats tiesas iestādījums, ne persona. Advokātam, atrodoties tiesā, jājūt šīs vietas svinīgums. Savās runās un savos rakstos viņam jābūt nevainojami korrekts.

Tas pats jāievēro magistrātūrai: arī magistrātūrai jābūt absolūtai cieņai pret tiesu un līdz ar to pret tiesas iekārtas sastāvdaļu — advokātūru. Tāpat magistrātūras loceklis var nejust

Jānis Ātrēns.

Daži novērojumi par darba dzīvi.

(Piezīmes par dzīvi Cūrichē.)

Ar lielu interesi vēroju šejienes sabiedrisko dzīvi un tās parādības. Tuvākā un man vislabāk sasniedzamā ir mana darba vieta, kas novērojumiem sevišķi pateicīga, jo te var redzēt kā vienkāršo strādnieku, tā arī pārējās speciālistu pakāpes, beidzot ar zinātnieku. Še gūtos novērojumus esmu centies pēc iespējas salīdzināt ar citām darba vietām, neskaidribas un šķietamās pretrunas noskaidrojot sarunās ar šejieniešiem.

Protams, katram cilvēkam ir savas dzīves prasības, bet visumā ir iespējams saskatīt kopējas līnijas, kas raksturo šejienieši par darba cienītāju un darba mīlētāju. Šīs īpašības aužas cauri visiem, neatkarīgi no darītāja intelliģences pakāpes.

Darba iekārta atšķiras no mūsējās; darba diena iedalīta divos posmos: priekšpusdienas no plkst. 8 līdz 12 un pēcpusdienas no plkst. 14 līdz 18. Šis laiks tiek visur ievērots un no 12 līdz 14 jūs ar ļoti retiem izņēmumiem atradīsiet kādu veikalu valā. Šī iekārta ļoti piemērota intensīvam darbam, jo atpūtas brīdis astoņu stundu darba dienā (šini ziņā ierēdņiem nav privilēģiju uz 6 st. darba dienu!), ir ļoti vajadzīgs, un tas atļauj patiešām visu dienu strādāt ar vienādu spraigumu, bez noguruma un neveselīgu nervu uzbudinājuma darba dienas beigās. Darbiniekiem ir paradums ierasties vismaz 5 min. pirms laika, kad visi apmaina ielas tērpu pret darba drēbēm. Parasti visur jūs atradīsiet kalpotājus baltos ķitelos, kuri te nav tikai medicīniskā personāla raksturīgā pazīme; šais pāris minūtēs politiķi un sportisti apmaina savas domas par jaunākiem notikumiem; pārējā laikā ir interese tikai pie darba uzdevuma, privāta rakstura sarunas vairs nav vietā. Tas zīmējas uz visiem, un esmu novērojis, ka atbildīgie darbinieki šai ziņā ir vēl stingrāki un ir laba priekšzīme citiem: tie strādā līdzās citiem, ierodas pirmie un aiziet pēdējie!

Mani darbi vairāk liek sadurties ar cilvēkiem no tehniskās pasau-

les. Katrai darbībai te ir savas īpatnējas sekas, te vairāk kā citur ir jāietur noteikta kārtība, vairāk kā citur vietā uzmanība. Kur dzimtenē bieži esmu novērojis parādību un sevišķi pie vienkāršiem strādniekiem, ka tie dara likto bez domāšanas un bez kādas intereses, kad tik būtu padarīts, tad šie šo parādību vēl neesmu novērojis. Vairāk, ka tas ieaudzināts no mazotnes; par to runā un atgādina bieži, un viens no profesoriem savos priekšlasījumos pāris reizes uzsvēris: «Mēs esam maza tauta un tāpēc mēs varēsim tikai tad līdzās citām stāvēt, ja mēs savā garīgajā attīstībā un pieejā pie katra darba noderēsim par priekšzīmi; katram jābūt savā vietā derīgam un apzinīgam, neatkarīgi, vai tas ir strādnieks, vai profesors; katram strādniekam jāpazīst savs darbs, tam jāzina savas darbības mērķis un šīs darbības sekas; ja radušies jauni, nepazīstami apstākļi, tad šim nolūkam jau ir darba vadītāji un beidzot inženieris, kam jāzina dot pareizo atbildi ar attiecīgiem paskaidrojumiem.

Darbinieku attiecības arī ir īpatnējas; svešam ienācējam grūti atšķirt atsevišķo darbinieku darba pakāpes. Tādas, protams, pastāv kā jau katrā pareizi organizētā darbā, bet katrs strādā pie sava un par veikto ir pilnā mērā arī atbildīgs. Pamazām iedzīvojoties, šīs atšķirības var sākt nojaust, jo tās izpaužas tikai risināmo uzdevumu veida ziņā; blakus un gluži vienādos ārējos apstākļos šķietami līdztekus strādā divi gluži vienādi darbinieki, bet izrādās, viens ir tehniķis, otrs doktors. Viens savu rezultātu apstrādāšanā lietā parastās matemātikas darbības: saskaitīšanu, reizināšanu; otrs izlietā augstāko matemātikā —

integrālus; viens strādā pie ikdienas tekošiem uzdevumiem, otrs risina tīri zinātniskas problēmas. No šiem nedaudziem vārdiem saskatāms, ka te nešķiro darbu privilēģētājā un smādējamā, bet gan katram piemērots darbs, ko tas ar savām zināšanām var kārtīgi veikt. Ja kāds grib par otru atzinīgi izteikties, tad lielākā atzinība ir — tā darbam var uzticēties! Te patiešām ir vietā vārdi, kā ikviens darbs ceļ darītāju; tāpēc laikam arī nav cenšanos pēc augstskolas diploma, jo Šveicē uz četriem miljoniem iedzīvotāju ir tikai astoņi tūkstoši studenti un no tiem trīs tūkstoši (!) ārzemnieku. Bieži intelliģentās ģimenēs, kur mājas tēvi iecienīti kungi ar doktora gradu, sastapsit dēlus, kas beiguši tikai tehnikumu vai arodskolu un savā darbā atrod tāpat dzīves prieku un dzīves piepildījumu.

Pie viena, cik esmu noskaidrojis, tad pa lielākajai daļai šādi tehnikumi un arodskolas saistītas ar attiecīgām darba vietām, kur skolas laikā katrs dabū tīri reāli pielikt savu roku pie ikdienas darba. Izglītība nobeigta tikai pēc četriem gadiem no skolas beigšanas, kurus tas attiecīgā iestādē nostrādā par praktiķu. Bieži vien tie paliek te saistīti arī turpmāk; tāda veida no paaudzes uz paaudzi pāriet darba tīkumi un attiecīgie piedzīvojumi.

Runājot par darbu ir arī jāpiešķir svarīgam dzīves jautājumam — atalgojuma jautājumam. Šini ziņā nesen man gadījās iepazīties ar šādiem statistikas skaitļiem:

Šveicē atalgojums latos par vienu strādnieka stundu 1,20, meistara stundu 1,42; Holandē — 1,15, 1,40; Vācijā — 1,—, 1,20; Anglijā — ,98, 1,20; Norveģijā — 1,05, 1,15; Zviedrijā — 1,10, 1,15; Francijā — ,90,

1,10; Itālijā — 0,55, 1,05; Beļģijā — 0,60, 1,—; Polijā — 0,50, 0,90; Austrijā — 0,58, 0,80; Čehoslovākijā — 0,54, 0,75; Ungārijā — 0,45, 0,61.

Šie skaitļi pārlicina, ka atalgojumu ziņā Šveice stāv visām pārējām Eiropas un, pat var droši teikt, visām pasaules valstīm priekšā; no otras puses Šveice ir viena no tām valstīm, kur atšķirība starp strādnieka un meistara algu ir samērā niecīga. Šai ziņā tā vēl nevar pārtrumpot Skandināvijas valstis — Norveģiju un Zviedriju. Šveicē katram, uzsākot darbu, jāsāk ar mazu atalgojumu, kas puslīdz vienāds kā strādniekam, tā studētājam. Skola devusi zināmu iespēju ātrāk iestrādāties un pāriet pie tādiem darbiem, ko vienkāršais strādnieks nevar veikt aiz zināšanu trūkuma. Tā pamazām ar katru gadu atalgojumu ziņā rodas lielāka atšķirība starp izglītoto un strādnieku. Šis diferences lielums ir pilnīgi atkarīgs no katra darbinieka individuālajām īpašībām.

Pārļēšot tabeles skaitļus, redzams, ka strādnieka peļņa mēnesī Šveicē ir Ls 240,— resp. Ls 2.880,— gadā; meistara — Ls 285,— resp. Ls 3.420. Šie skaitļi nav augstie, oficiālā pilsētas statistika vēsta, ka vidusšķiras pilsoņu caurmēra gada ienākumi esot Ls 4.000,—. Ar to tad arī izskaidrojama dārdzība, kas valda Šveicē un iedzīvotāju daudz lielākas prasības pēc dzīves ērtībām. Katrā ziņā darbinieku labais materiālais stāvoklis nav bez ietekmes uz darbinieku attiecībām pret darbu; tomēr cik tālu šī ietekme te sniedzas un cik daudz te dod attiecīgā audzināšana, to grūti pateikt.

Noslēgumā vēl viens sīkums: neskatoties uz krīzes laikiem, arī tagad nevienam nav atrauta iespēja tikt uz priekšu, jo katras iestādes vadītājs katru gadu groza gada atalgojumus pēc darbinieku spējām; tas izpaužas (krīzes laikos!) ikgadējā algas paaugstinājumā līdz 5%. Arī tas droši vien ir stingrs pamudinājums piegriezt savam darbam vajadzīgo uzmanību.

Universitātes inž. zin. fakult. vec. doc. E. Veiss š. g. 5. apr. aulā aizstāvēja doktora disertāciju par tematu: «Inženieraištētika tītu veidojums, un tās atkarība no būvmehānikas».

S	Studentu virtuve	Vērmaņa dārzā
	I. nodaļa bez apkalpošanas no pl. 12—17 un 19—22.	II. nodaļa ar apkalpošanu no pl. 12—22.
Studentu virtuves nodaļa Universitātes vecā ēkā		

sevišķu cieņu pret vienu vai otru advokātūras locekli, bet tas nedrīkst izpausties oficiālajā tiesas darbā. Ja maģistrātūras loceklis tiesas sēdē nicinoši izsakās par advokātu, tad tas satricina tiesas prestižu ne mazākā mērā. Tiesnesim jābūt pacietīgam. «Patientem esse proconsulem oportet» — skan senais romiešu likums (Ulpiana «De officis proconsulis circa advocatos»).

Nav jāaizmirst, ka advokāts ir tiesas palīgs un bez advokāta tiesa nevar normāli funkcionēt. Kas to nesaprot, tas nesaprot tiesu iekārtas pamatus. Ja advokāts bez vajadzības vilcina lietu, ja viņš izgudro visādus «āķus», ja viņš tīši sagroza faktus un maldina tiesu, tad viņš nepalīdz tiesai, bet darbojas tai pretim. Tad viņš vajrs nav advokāts, bet advokātūras noliedzējs. Krietns advokāts pratis aizstāvēt sava klienta intereses ar savām zināšanām, un viņam nebūs nekādas vajadzības lietāt necienīgus un ētiski neglītus paņēmienus. Nekad advokāts nedrīkst tiesā runāt pret savu pārliecību. Ja viņa pozīcijas ir vājas, tad viņam tik ilgi jāmeklē, kamēr viņš atradīs citas, bet tām jābūt neviltojam, tikai tad tās būs stipras. Plašā publika nesaprot advokāta darbu un domā, ka labs advokāts ir tas, kas prot veikli un viltīgi izgudrot visādus «ķērienus». Veiklība, atjautība ir labas advokāta īpašības un tiesa tās ciena, bet nekas nav tik svešs un kaitīgs advokāta darbam kā viltība.

Tiesnešiem un advokātiem jāprot atdalīt savas personīgās, neoficiālās attiecības no oficiālajām. Ir labi, kad tiesneši un advokāti bieži satiekas ārpus tiesas, apmaina domas, likvidē savstarpējus aizspriedumus un novērs pārpratumus. Tas tikai var nākt par labu savstarpējās cieņas un saprašanas veicināšanai. Neklājas gan pri-

vātā kārtā runāt par iztiesājamām lietām, un nav labi, ja nodibinās atsevišķas privātas, pārāk tuvas draudzības. Vēl jāņem vērā, ja šādas tuvas pazišanās redz un par tām runā sabiedrībā. Daži naivi klienti tad iedomāties, ka tāda pazišanās var spēlēt kādu lomu un advokātam nāksies viņus pārliecināt, ka viņi ir naivi un maldās. Kas pazīst tiesu darbību, tas zina, ka nekāda draudzība te nekādu iespaidu atstāt nevar. Tomēr nav labi, ja tādi maldīgi pastāv.

III. Advokāta attiecības pret kolēģiem.

Advokāts ir cīnītājs, un taisni ar savu cīņu viņš palīdz tiesai. Advokāts ved cildenu cīņu par patiesību un taisnību. Par to pašu cīnās viņa pretinieks, viņa kolēģa. Plašajai publikai ir nesaprotams, kā abi pretinieki var cīnīties par taisnību, jo taisnība tak ir tikai vienā pusē. Parasti tomēr taisnība ir kaut kur vidū, un šo atrašanās vietu var atrast tikai pateicoties šai cīņai. Tāpat plašā publika brīnās, ka abi pretinieki pēc cīņas tūlīt atkal ir tik labi draugi. Vulgārā doma ir: kur cīņa, tur naidis. Bet cīņa, sacensība var būt bez naida. Tai jābūt vienmēr un visur bez naida. Ja nebūtu advokātūras un prāvnieki pašī vestu cīņu tiesas priekšā, tad, protams, šī cīņa būtu naida pilna. Tad tiesnešu nervi tādā uzbudinātā un naida piepildītā tiesas zālē nespētu izturēt, nerunājot jau par to, ka tienešiem pietrūktu laika, lai saprastu, ko isti prāvnieki vēlas pateikt un panākt.

Advokātūra ilgu gadus — un dažās zemēs pat gadusimtus — ir kopusi un kultivējusi savu locekļu starpā kolēģiālītāti. Ja advokāti neapzinātos, ka viņi ir vienas kārtas, vienas korporācijas locekļi, ka pār viņiem nomodā stāv viņu kārtas gods un tradīcijas, tad tiesu zālēs

tiešām norisinātos neglītas ainas. Katrs gribētu lietu uzveikt, cīņas karstumā cīnītāji paliktu personīgi, sāktu runāt uzbudinātā tonī, lietot aizskarošus izteicienus un — no tā ciestu tiesas intereses. Ja advokātu kārtā nebūtu izkopta kolēģiālītāte, tad notiktu savstarpēja apkaņošana arī ārpus tiesas. Advokāti, konkurēdami viens ar otru, censtos diskreditēt savus sāncensus visādiem līdzekļiem. Sevišķi tagadējos, advokātu pārprodukcijas laikos, kad tik daudzi jauni advokāti cieš badu, šī konkurence pieņemtu atbaidošus veidus. Savu postošo darbu darītu arī mūsu tautai tik lielā mērā piemītošais netikums — skaudība.

Par godu mūsu advokātūrai jākonstatē, ka tā ir uzglabājusi un tālāk kopusi apziņu par advokātu kolēģiālītātes nepieciešamību un, ka šis profesionālais tikums pie mums stāv samērā uz augsta līmeņa.

Par to sevišķi jāpateicas tam organizācijas veidam, kāds piemīt mūsu advokātūrai — šis veids ir zvērīnātu advokātu kārtas autonomija. Tikai tādai autonomijai pastāvot, var rasties un attīstīties kopējas piederības, kopēju tradīciju, kopējas disciplīnas un kopējas ētikas sajūta. Bez konsekvēntas advokātu autonomijas nav normālas advokātūras, bez normālas advokātūras nav normālas tiesas.

Šai isajā rakstā es nevarēju tuvāk kavēties pie advokātu ētikas konkrētām normām. Šādu normu ir ļoti daudz un par tām ir daudz rakstīts speciālajā literatūrā. Ir pat sastādīti šo normu kopojumi, no kuriem pazīstamākie ir Mollet — Rēgles de la profession d'avocat (ir arī krievu tulkojums) un A. N. Markov — Pravila advokatskoj profesii v Rossii.

Daru zināmu god. pasūtītājiem,

ka esmu atgriezies no ārzemēm, kur papildināju dāmu un kungu apģērbu gatavošanas mākslā, kā atzīnību no Akadēmijas ieguvu augstāko diplomu. Piedāvāju dāmu un kungu vietējos un ārzemju audumus lielā izvēlē pavasara un vasaras sezonai.

K. Miežis, K. Strēms,

Rīgā, Brīvības ielā № 62/64 Tālr. 91100.

DOMA MŪZEJS

ATVĒRTS SVĒTDIENĀS
NO 11-2

Prof. K. Kundziņa svētruna.

Mat. 5. 45. Ka Jūs topat sava debesu Tēva bērni, jo viņš liek savai saulei spīdēt par ļauniem un labiem un liek lietum līt par taisniem un netaisniem.

«Viņš liek savai saulei spīdēt...» kad runājam par sauli, mīlie draugi, tad jārunā arī par lauku sētu, jo kur gan saule ir nozīmīgāka, kur vairāk viņa prieka un pateicības jūtas izraisa kā tur. Tēvs un māmiņa kopā savu druvu un kad tā pēc lietus par druvu atspīd, kad pavasars nāk, tad viņi zin, ka viss plauks un raisies, apslēptie dīgli sāks briest un augt, lapas pieņemsies zaļumā un košumā un prieks sirdi nāks.

Saulīte lauku sētā! Bet vai tā ir tikai ārējā saule vien? Kad domājam par savu lauku sētu, tur vispirms redzam savas saulainās bērības dienas un lai kāda paaudze mēs būtu, kas izgājusi no lauku sētas, kas mēs būtu bez saulainā bērības rīta? Tur nav tikai ārējā saulīte, kas gaismu lej, bet arī pavasara vēsmas, zilās debess, zilie kalni, ielejas un strauti, kas stāsta bez vārdiem par to laiku, kad jauni bijām. Tur ir visa mūsu lauku ainava, mūsu skaistums, mūsu daiļais. Tur ir zeltītās bērības dienas un rīti.

Saule, cik tu varena un liela! Šodien mēs jo sevišķi izjūtam vārdus: viņš liek savai saulei spīdēt par mums. Ja nebūtu saules, tad mēs nebūtu tādi, kādi esam.

Bet vēl ir viena saule, varbūt — vēl dārgāka. Latviešu literatūrā jūš zināt latviešu tēvus un mātes no latviešu sētas, ar saulīti sirdi un acis. Tēvs kādreiz vārds skops, bet visur nes līdzī goda prātu un nesalauzamu darba prieku. Viņš redz saulīti svētījam druvās un saule nāk viņa sirdī. Vai vēl kur gaišāka ir gara saule kā latvju sētā? Kad tēvs un māte stāsta savu dzīves gājumu, kā viņi palauj Dieva svētībai visus savus ceļus, tad arī visām dzīves drūmajām dienām iet pāri šī gara saule, kas spīd ne tikai saulainās dienās un darba cēlienā, bet spīd arī tumšajās ziemas naktīs pie agrākās skala uguns.

Mīlā vienotņu vienība! Kad tu stāvi šeit, tad tavš lielākais mantojums ir šī saule, kas līst latvju sētā. Tu stāvi liela uzdevuma priekšā. Pilsētās ir celtas tērauda un betona

celtnes. Laiks tagad citāds, kā tad, kad skanēja ganu un ziemassvētku dziesmas. Liekas, jaunais laiks tērpies tēraudā un betonā. Bet tad viena jaunatnes daļa izjutusi, ka to mantojumu, kas mūsu tumšās dienas zeltījis, kas visus jaunos dīglus mūsos iznīcinājis, ir vajadzīgs sev līdzīgt. Tas viens no lielākajiem uzdevumiem mūsu dienās. Vai saulīti, kas reiz mūsu tēviem spīdējusi, vai to varētu ienest mūsu dienās, kad nāk mašina un steiga ar auto rēcieniem, kur cilvēkiem vairs nav vaļas, kur liekas nav laika mīlam sveicienam un glāstam. Un saulainais spēks varētu pārkaust šo laiku citādā veidā. Šini laikā saglabāt sauli! Jo saule ir tas spēks, kas tumšu kļiedē. Daudz saules mūsu jaunatnē, bet daudz kaitekļu arī. Kā iznīks slimības dīgli, ja saulīte to nedaris. Saulei jānāk! Un tā arī jūš gribat šo latviešu sētas sauli savos centienos ienest un pārnest, savā vēl neatsegtā nākotnes gaitā.

Jūs negribējāt, lai jaunlaiku pelējums, sveša rūsa, svešās skaņas, kas ārēji skan, svešā ārējā krāsa it kā viegli pārvelk jūsu dzīvi, bet gan, lai kodols, serde, pamats un dvēsele tur būtu. Ārējais nav pirmais. Veidojoties pašiem, jūs esat mēģinājuši saulīti ienest studentu dzīvē. Savos klusajos sirmajos vakaros mēģinājāt, un kad apmeklējāt Sietiņa iezī un Gaiziņa kalnu, kur piemiņas akmeņus likāt. Esiet gājuši, kur cilvēki saguruši darbā un gribējāt drusku atvieglinājumu un prieku tiem darīt, arī pie sērdieņiem, kas maz redz saulīti lielās pilsētas mīros. Jūs esat centušies, savos darbos ielikuši savas sirds sauli un gaidam, ka jūs vēl vairāk to darīsiet. Jo ne par velti: kur kļūst diena siltāka un gaišāka? — tur kur saule spīd! Fr. Bārda saka: bet sauli vareno tik tas vien saprātis, kas paša krūtīs sauli atradis.

Saule ir varena un liela, bet to atradis tas, kas sauli paša sirdī samānī. Tāpēc mūsu lūgšana: topiet sava debesu tēva bērni, tiecieties iekšā mūžības avotos ar savām saknītēm un ilgām. Uzsūciet sauli, topiet par sava debesu tēva bērniem. Viņš liec savai saulei spīdēt par labiem un ļauniem. Spīdī, svētā saule, spīdī!

Latv. ūniv. rektora runa.

Augsti godātais ministra kungs, augsti godātie kolēģas, cienītie kommittotņi, kommittones, dāmas un kungi! Universitātes vārdā apsveicu vienotņu Vienkopu tās 10 gadu jubilejā un daru to ar pārliecību, ka šie desmit gadi bijuši, kas nodrošina vienotņu tālāko attīstību, jo grūtākais periods ir pārvarēts, kas katras jaunas organizācijas dzīvē ir grūtākais.

Te jāskar jautājums par dažādu organizāciju tipiem. Par to, vai šie tipi ir vējami, vai tie vajadzīgi, vai nē. Viss tas ir sakarā ar dziļām problēmām par visas sabiedrības uzbūvi, par problēmām par individuālo un kolektīvo, kas nav vēl atrisināti un, kā man liekas, kamēr veidojas sabiedrība un cilvēku sadzīves formas, tikmēr šie jautājumi netiks atrisināti. Pareizais ceļš ir tas, ja uzmeklējam tās formas, kas zināmajam laikmetam atbilst.

Ja metam skatu uz latviešu dvēselisko struktūru, tad redzam, ka tas ir liels individuālists, jo viensēta viņu tādu izaudzinājusi, un tāpēc varētu sagaidīt, un tā tas laikam ir bijis, ka latviešiem ir grūti organizēties uz sadarbību, kopdarbību. Tāpēc bija tā sadrumstalotība partiju laikos; tagad tie, paldies Dievam, ir garām, bet nevar arī aiziet uz otru pusi ekstrēmās. Īpatnības veidot ir katras organizācijas uzdevums, bez īpatnības nevar būt darbs, un tas ir vienotņu uzdevums. Augstskola dod tikai zinātnisko pusi.

Bet organizācijas audzināšanas darbā var sasniegt rezultātus tad, ja mēģina sasniegt tādas formas, kas var cilvēku vispusīgi izveidot.

Kāds lai būtu sakars starp organizācijām? — Ja būtu kāda mērķa, tad šai mērķaī jāatbilst prasībām, lai nebūtu šķelšanās, lai nebūtu savstarpēja naida, lai vienotu visus draudzīgā darbā. Par cik katrai organizācijai piemīt savs īpatnējais, par tik tai ir tiesība ideālu radīt, veidot līdz lielākai pilnībai. Ievērojot šīs prasības, mēs nonāksim līdz spēku šķelšanai un sadrumstalotībai. Šīs prasības ievērojot, mēs visi varēsim apvienoties tai lielajā mērķī un uzdevumā, ko iezīmē mūsu laikmets.

Akadēmiskās jaunatnes uzdevums ir visai liels. Esam izbaudījuši, es teiktu, prasību laikmetu. Tas laikmets, kas tagad iestājies, ir pienākuma apzīpas laikmets. Prasa un klausu vergi; kungī dara un atbild par to, ko viņš dara. Uz šo kāpi mēs pašreiz paceļamies visā mūsu materiālajā, saimnieciskajā un gara dzīvē un tāpēc vislielākā pienākuma apzīpa, vislielākā prasības attīstība ir tuvākais uzdevums.

Ja kāda nācija nonāk līdz tam stāvoklim, ka tautiskos elementos tā vairs nevar smelt spēkus, tas nozīmē, ka viņa ir sava mūža vakarā. Par latviešiem pilnā mērā var teikt, ka mēs pašreiz pārdzīvojam mūsu rīta blāzmu. 18. novembris un 15. maijs ir divas vēstures zvana skaņas, kas ceļ augšup Latviju pretim savai pusdienai, pretim tai savai saulei, ar kuru latvietis sildīs cilvēci un kurās gaismā rādīs, kamdēļ viņš ir. Šai saulei vienotnes arī lai celtos augšup, sekojot saviem ideāliem! To es novēlu no visas sirds ūniversitātes un savā vārdā.

Vienotņu 10 gadu pasākums Prof. N. Maltas runa.

Mūsu laiku attīstītā sabiedriskā dzīvē grūti nākt klajā ar ko pavisam jaunu, tādu kas ievērojami un pēc būtības atšķirtos no agrākā. Tāmdēļ nereti jaunais skar gan ārējās formas, to pārveidošanu vai atvietošanu ar citām. Tas, ko vienotnes gribējušas akadēmiskajā dzīvē kā ko jaunu ienest, ir šīs dzīves formu latviskošana, un izkopšana nacionālā garā, un šai ziņā varētu varbūt runāt pat par zināmiem vienotņu sasniegumiem un nopelniem. Pie vārda «nopolns», ko mūpat pieminēju, gribētu piezīmēt, ka ne katru savu pozitīvu un labu darbu, drīkstam par savu nopelni turēt. Ir lietas, kas ir mūsu pienākums, jau pēc mūsu cilvēka un pilsoņa būtības, tā piem., tēvu zemes mīlestība vai upuris tēvu zemei.

Vienotnes kā organizācijas ir par jaunām, lai kāda persona kā vienotņu loceklis būtu varējusi ņemt daļību lielajās atsvabināšanas cīņās 1915.—1919. g. Bet jā tas tā būtu bijis, es šaubos, vai mēs to uzskatītu par mūsu sevišķu nopelni. Mēs laikam sacītu: «Ja katrs priekšpilsētas jauneklis gāja strēlnieku pulkos un ja vēlāk pat skolas zēni cēlās no skolas sola, lai dībinātu skolnieku rotu, vai tad latvju studenta lai nebūtu viņu vidū?»

No šī viedokļa es negribētu izcelt par vienotņu sevišķu nopelni arī to, ka tās gājušas tautā savos Augstajos svētkos. Šo svētku darbi ir bijuši pietātes un mīlestības darbi, un vienotnes ar tiem izteikušas savu pateicību, savai zemei, savai tautai un tās varoņiem un darbiniekiem, pateicību, ko tās tiem visiem bija parādā. To pašu darijušas arī citas studentu organizācijas: gan «Dziesmuvara», nesot latvju dziesmu pāri mūsu zemes robežām, gan Ramave, pētot tautas valodu un vēsturi, gan novadniecības, izdojot monogrāfijas par savu dzimto novadu u. t. t. Īsais laiks man neatļauj visus pārējos gadījumus pieminēt. Tikai vienotņu Augsto svētku forma bijusi īpatnēja, jauna bijusi ideja saistīt šiem svētkiem veltīto darba nobeigšanu ar mācības gada noslēgumu un ar pavasara svētkiem, tē blakus idejiskajam momentam panākot augstu emocionālu kāpinājumu.

Atgriežoties pie akadēmiskās dzīves formām, es gribētu teikt, ka vienotņu terminoloģija, kā sirmā stunda, draugs, savietis, Augstie svētki u. t. t. savā laikā varbūt daudzām izlikusies sveša vai pat savāda. Tagad, kur pēdējā tautas kustība devusi mūsu dzīvei jaunu virzienu, tā, man šķiet, sankcionējusi kopā ar vienotņu nacionālo ideju arī viņu terminoloģiju. Šī kustība uzlikusi visiem un to starpā arī vienotnēm jaunus pienākumus. Viens no tiem ir neaizmirst, ka mēs tamdēļ neesam atmetuši politisku partiju sistēmu, lai partiju vietā radītu cita veida nogrupējumu, kas atkal liktu pirmajā vietā savas grupas intereses. Studentu organizācijas, kur cilvēki saaug kopā jaunībā, varētu kļūt par šādu nogrupējumu kodoliem. Es esmu pārliecināts, ka mēs visiem spēkiem cīnīsimies pret šādām tendencēm, ja tās parādītos mūsu vidū.

Tālāk gribētu pieskarties tradīcijām. Te man ar zināmu tiesību varētu pārnest, ka spriežu par lietām, kas man sveša. Kad es kādā oktobra rītā, ekskursijā uzkāpu Sietiņezī un ieraudzīju Lūduma celto piemiņas akmeni ar uzrakstu: «Skaties uz skaisto Latviju un priecāties par to.» es pirmo reizi sastapos ar vienotnēm, uzzināju par to eksistēšanu. Vēlāk vienotnes mani pagodināja, azaicinot par vecdraugu «Lidumā», un tā es kļuva viņu loceklis. Bet tā kā neesmu bijis studentu organizācijā jaunībā, kad cilvēks pieķeras tradīcijām, es ar tām esmu mazāk saaudzis nekā tie, kuru jaunības atmiņas ar tām saistītas. Kaut gan visu to apzinos, tomēr nevaru atturēties neizteicis savas domas tradīciju jautājumā.

Vienotnes ir radījušas tradīcijas un grib tās nākotnē izkopt. To es tām no sirds novēlu, bet manu kādu cita vēlēšanās būtu, lai vienotņu dzīves formas šais tradīcijās nesastingu. Man atmiņā nāk pēdējie Lūduma Augstie svētki pērnajā pavasarī, Valmierā, kad atklājam piemiņas akmeni mūsu pirmajiem zemnieku brīvības cīnītājiem — t. s. Kauguru zemnieku nemieru upuriem. Pēc Augsto svētku tradīcijas dziedājam akadēmisko Gaudeamus, bet soreiz lauku dabas apstākļi un sevišķi akta dalībnieku sastāvs, kas bija g. k. zemnieki un darba ļaudis no tuvējās pilsētas apkārtnes, man šķiet, prasīja latvisku dziesmu, ko varētu saprast kā tie, kas klausījās savos kapos, tā arī dzīvajie, kas bija sapulcējušies, lai svētītu viņu piemiņu. Ja mums vajadzīgs zināms elastīgums sabiedriskās formās, lai tās pēc apstākļiem varjētu tagadnē, tad vēl lielākas šai ziņā ir laika prasības, kura mainā viss mainās tam līdzī. Mums vajaga spēt redzēt un saprast, ka viena vai otra forma, kas mums varbūt mīla, tamdēļ, ka ar to saistīti mūsu dzīves jaukākie brīži, ir savu laiku pārdzīvojuši. Kā tas ar atsevišķām formām, tā tas var būt ar veselīem virzieniem! Atceraties tikai Gruznas «Bursaku» pēdējās lapaspuses. Bursa, kas bijusi sava laikmeta dabīgs produkts, kas devusi daudzām latviešu jaunekļiem iespēju tikt pie izglītības, kas bijusi savdabīgas romantikas apdvēsta, ir beigusi eksistēt. Un nu nāk svarīgākais. Tie, kas atceras bursu kā savu jaunību, nemēģina to saukt atpakaļ pie dzīvības, jo viņi redz un saprot, ka bursa ir savu laiku pārdzīvojusi un atnākuši citi laiki. Tiesām laimīgs tas, kas necenšas par varu paturēt to, kā laiks pagājis un kas spēj upurēt ko no bijušā, ja jaunais laiks un jaunie apstākļi to prasa. Šādus apstākļus zināmā mērā izvirzījusi tiekšanās arī studentu saimē atmetst sadrumstalošanos daudzajās organizācijās un sevišķi to daudzajos tipos. Bet arī viena virziena organizācijām vai tiem apvienojoties, katrai nāksies no savām tradīcijām un formām ko upurēt. Kad šādā kārtā būs radīti lielāki nogrupējumi, kas nostāsies viens otram blakus kā līdzīgs līdzīgam, pavērsies varbūt ceļš, ja ne uz galīgu apvienošanos, tad vismaz saprašanas

Stāvēšanas svinības.

visu latviešu studentu starpā. Lai ceļš uz šo pilnīgu saprašanas mums izliktos cik tāls izlikdamies, tomēr kā ideāls tas mums jāpatur acu priekšā. Tai ticēt ir mūsu pienākums pret to ideoloģiju, kas tagad vadītāja mūsu tautā.

Studentu organizāciju, un ja varētu tā teikt, šo organizāciju politiskas jautājumi, kuriem pieskaros, ir svarīgi, jo ar tiem cieši saistīti kultūras politikas jautājumi. Bet svarīgākais mūsu akadēmiskā un kultūras dzīvē tas, saprotams, nav tas var būt tikai individa personīgās īpašības un vērtības, proti morāli-

skās, intelektuālās, nacionālās un sociālās. Tās ietvertas vienotņu centienos, ar kuriem jūs iepazīstināja iepriekšējā runātāja. Pie tiem vairs neuzkavēšos, vēlētos tikai uzsvērt, ka šos centienos mums jāsarģās būt kaut uz brīdi moralista, nacionālista vai citā kādā pozā, mums vajaga šos centienus būt vienmēr patiesiem, patiesiem pašiem pret sevi.

To šodien, vienotņu 10 g. pastāvēšanas svētkos vienotņu vecākās paaudzes vārdā es sevišķi gribētu novēlēt aktīvajai saimei tās turpmākajās gaitās.

Apsveikumu runas.

Stud. padomes priekšsēdis R. Vilks: «L. ūn. stud. padomes vārdā man dota iespēja jūs sveicināt 10. gada svētkos. Desmit gados, kad šodien jūs sanākuši mest skatu uz noieto ceļa gabalu, man gribētos pievienot klāt tad to darbu, ko jūs darījuši studentu pašvaldības darbā. Vārdi «vienotne» un «vienkopa» jau liecina to, ka Jūsu mērķis ir uz vienotiem pamatiem paust latviski nacionālu domu tautā. Un tiešām kad vienotnes sāka pielikt rokas studentu pašvaldībā, tad pirmā nojauta bija, ka še vienoti nāk un grib paust vienotu domu un saprašanas studentu starpā.

Partiju laikmetā, varbūt sekodami parlamentārisma, mēs noklīdām no ceļa. Tagad, kad mums studentiem un visai tautai visur ieteikts vienoti būt un paust latvisku domu, tad tieši vienotnēm vajadzēja nākt un vest pie saprašanās, lai varētu veikt to, ko liek mūsu valsts vadība un latviskā doma.

Vienkopai vēlū stud. padomes un studentu vārdā šo ceļu iet tālāk, paužot latvisku domu un sasniegt to, ko esat likuši savos pamatos.

Vienotnēm draudzīgās Vitauts Dižā universitātes lielākās studentu apvienības «Ateitnīnku Saīnšos» priekšsēdis Juozas Laučka nodod sveicenu sekojošu ateitnīnku organizāciju vārdā: Pedagogu Draugovē «Humanitas», korporācija «Narsa», draugovē «Giedra», korporācija «Kestutis», meno draugija «Satrija», klub «Vytautas», draugovē «Birutē», mediķu korp. «Gaja», korporācija «Activitas», korporācija «Justitia», tehniķu korporācija «Grandis» un korporācija «Fideles Justitiae». — Kad pirms 4 gadiem vienotņu pārstāvji viesojās mūsu 10 gadu jubilejā, bijām vēl samērā maz pazīstami. Mums ir prieks un gods piedalīties tagad lielajā vienotņu svētku gadījumā, kur mūs tik sirsnīgi uzņem. Pirms četriem gadiem sākās mūsu draudzīgie sakari, kas tagad izveidojoties palīdzēja mūsu valsts dzīves veidotājiem meklēt ierosinājumus mūsu kaimiņu dzīvē un kopdarbībā. Mēs ticam, kad mēs jaunā pārņemsim valsts dzīves vadību savās rokās, tad mūsu jaunībā saistītā draudzība un kopējās saites daudz palīdzēs Latvijas un Lietuvas valstīm sasniegt labāku nākotni. Lai jaunus entuziasmus, ticību un darba gribu ir labākā ķīla tautu nākotnei. Visu ateitnīnku organizāciju vārdā novēlu vienotnēm strādāt savas tautas nākotnes labā.

L. ūn. stud. biedrības «Austrums» pārstāvis: «...mēs zinām ka Vienkopas devīze ir: latviešu nacionālā studenta tipa veidošana, latviešu nacionālās idejas paaugšana tautā Stud. biedrība «Austrums» ar patiesu prieku vērojusi, ka šis vienotņu gaitas vaingājums sekmēm. Šodien nododot sveicenu Jums, novēlu, lai Jūsu darbi vaingotos uz priekšu ar tik pat lielām panākumiem, lai nākošais darba posms Vienkopu vestu pretim latviešu studentu vienošanās idejas realizācijai.

Konkordiju seņjorāta pārstāvis: «...man šodien ir liels prieks, ka varu no konkordijām nest sirsnīgus un izjustus sveicienus vienotņu vienkopai. Mums kopējās takas sen sākušās; jau daudz gadus atpakaļ esam kopēji gājuši gan akadēmiskā, gan citos darbos, kurus esam atraduši par iespējamu kopīgi strādāt. Un katreiz, kad mums bija iespējams līdz strādāt, bija liels prieks saņemt to pretim nākšanu, atrast to siltumu un to lielo vienotību, kādā pastāv starp vienotņiem.

Man šķiet: vienotnes to agrāko un vērtīgo kas bija aizmirsts, kā kādā dzelmē nogrimis, cēla uz augšu un parādīja visu to, kas agrāk bija tik skaists, jūtu pilns, gara pilns, kur varam lielus spēkus smelt. Šie mērķi ir bijuši pareizi. To pierāda tas, ka ne vienotnēm vien, tāpat arī konkordijām, kas šos solus gājušas, pēc 15. maija, kad mūsu tautā atausa jauna gaiss, nebija nekā jāpārveido. Piepildījās tas, ko klusībā gaidījām.

...lai vienotņu skaidrais gars un skaidrie principi nekad nezūd lai spožāk tie uzlemtu un lielākas masas aizrauj līdz!

L. ūn. Latgales stud. b-bas «Dzimentene» pārstāvis: «...mēs ar dziļām simpatijām vērojam vienotņu darbību, mēs augstu vērtējam vienotņu ideālus un sasniegumus. Vienotnes ir darijušas ļoti lielu un cienījamu darbu, un vienotņu Vienkopas nostaigā-

tās gaitas liecina, ka tās ceļš ir bijis pareizs. Viņa gājusi taisnu ceļu, nenovirzoties nekur, jo mērķis bijis skaidrs, un viņa gaiši apzinājusies savu vadītāja ideālu — skaidrību, ko viņa rakstījusi savā karogā. Lai vienotņu ceļš vienmēr iet kalnā un jo stāvāki kalnā viņas kāps, jo spožāki būs viņu panākumi».

L. ūn. Lejaskurzes stud. b-bas «Kursa» pārstāvis: «...ar prieku vērojam Jūsu rosīgo darbu. Visi Jūsu darbi šajos 10 gados ir bijuši neparasti īpatnīgi un proti: svešs viņiem bijis ārējais skaļums un bravūra, toties — daudz iekšējā siltuma. Ieejot otrā gadu desmitā, mūsu vēlējums — turpināt šo darbu tādā pašā garā, tik pat dedzīgi un neatlaidīgi, jo šis darbs nes svētību kā Jums, tā universitātei un visai latvju tautai. Gaišs Jūsu lolojums un gaiši Jūsu ceļi!»

L. ūn. Latgales stud. b-ba «Montania» pārstāvis: «...nododu vislabākos, draudzīgākos un sirsnīgākos vēlējumus. Vienotnes savā darbā un sasniegumos izceļušas, izveidojušas un nostiprinājušas akadēmisko organizāciju latviskās tradīcijas. To vienotnes ir godam veikušas un arī turpmāk tādā pašā garā strādājot sekmju netrūks».

L. ūn. stud. b-bas «Latgale» pārstāvis: «...vienotnes mēs pazīstam kā latviskas stud. organizācijas, kas neiziet uz ārējā spožuma cildināšanu, kas likušas savos pamatos klusu darbu, tamdēļ vienotņu gars un iekšējais saturs mums ir ļoti tuvs. Mēs esam pārliecināti, ka šis gars ir īstais latviešu studentu gars. Mūsu sirsnīgākais vēlējums ir, lai mūsu organizāciju draudzība nostiprina ciešas saites, lai šis īstais latviešu studentu gars dziļi iespiestos katra studenta sirdī un plaši pārņemtu latviešu studentu saimi.»

L. ūn. stud. b-bas «Astra» pārstāvis: «...Jūs šodien savā darba grāmatā aizvēriet desmito pierakstīto darba lapu, savā priekā vaipagā ievijiet savu desmito priekā ziedu. Jūs esiet vieni no pirmajiem, kas latviešu vārdu godā cēl. Jūsu lielais vienotais gars, kas visus jūs vada, lai turpmāk jūs ceļ un aicina tautas druvā.»

L. ūn. stud. b-bas «Veronia» pārstāvis: «...jūsu darbs parādījis klusu bez lieka skaļuma un ārīkības. Jūs vadīja doma: «Mēs esam latviešu studenti!» un tāpēc jūs esiet krājuši un godam turējuši latviskās tradīcijas. Jūs esiet likuši pamatus, uz kuriem var attīstīties vienota latvju studentu saime. Jūsu darba cēliens ir laimīgs, kad mums ir vienota latvju tauta. Lai nākošos desmit gados jūsu darbs sekmētos latvju studentu vienības nodibināšanā.»

L. ūn. stud. b-bas «Ziemeļi» pārstāvis: «...otrā dekadā ieejot, novēlu vienotņu akadēmiskajam un kultūralajam darbam nākotnē pievienot un tālāk izkopt to studentu organizāciju solidaritātes darbu, uz kuru daudzas latviešu stud. organizācijas ir sniegušas rokas. Mūsu nākotne un mūsu laikmets neatliekamā no mums to prasa.»

Telegrammas un rakstveida apsveikumi.

Uzturēt mošu celmlaužu garu un brīvot latvju dzīvi no svešiem iespaidiem.

Stud. b-bas «Austrums» vecbiedru palīdzības b-bas valde.

Draudzīgs sveiciens svētku dienā.
«Fraternitas Rusticana» prezidijs.

Sveicam vienotņu Vienkopu tās 10 gadu jubilejā un novēlam arī turpmāk vislabākās sekmes studentu latvisko tradīciju izkopšanas un latviskās domas veidošanas darbā.
«Fraternitas Rusticana» filiāstru b-bas vārdā J. Grūbaums — priekšsēdis.

Sveicinām vienotņu Vienkopu desmit gadu pastāvēšanas svētkos: vienotiem, stipriem tautas druvā strādāt!
Studentu Prezidiju Konvents.

Apsveicam 10 gadu pastāvēšanas un darbības atceres gadījumā un novēlam labākās sekmes un panākumus nākotnē.
Latvijas universitātes Prezidijs Konvents.

Kopējā akadēmiskā darbā esam iepazīsies ar Jūsu darbu, vienkāršību, dziļo tautiskumu. Mēs dziļi izprotam vienotņu centienus. Novēlam Jūsu organizācijām tikpat sekmīgu darbību turpmāk un izsakām eebirību, ka latviešu studenti reiz sapratīsies kopīgā saimē par patiesi latviskām tradīcijām un principiem.
Konkordijas «Zelmenis» vecbiedru b-ba.

Latvisko domu vēl dziļāk, skaidrāk paust!
Konkordijas «Zinteniece» studējošā un filiāstru saime.

Lai dzīvo vienotnes, lai dzīvo latviskams!
«Dziesmuvaras» seniešu kopa.

Lai liela un skaidra aug katra doma, kas meklē ceļu, kā gaišāku celt visu latvisko. Lai dižs un ražens aug katrs nopietns darbs. Sveicinām desmit gadu jubilejas svētkos.
Latvijas universitātes koris.

Puškojiesi, ozoliti,
Zili zīles gaiņā,
Uzlieciesi, brālū māsā,
Uz vaingā rožu kroni.
Sveicam desmitgadu jubilejā.
Studentu b-ba «Dziesmuvara».

Brālības konventa uzdevumā sveicinu Jūs ar 10 gadu pastāvēšanu.

«Brālības Betānija» priors.

Sirmā klētīņa Brīvdabas mūzejā ir viena no skaistajām liecībām, kur darbā parādījusies Jūsu tautas un dzimtenes mīlestība. Novēlu mošu garu un darba sparū arī turpmākajā cēlienā.
Prof. Pauls Kundziņš.

Sirsnīgi sveicinu 10 gadu darbības atceres dienā. Vēlu vislabākās sekmes latviešu garā leturēto tradīciju izkopšanā.
Prof. Leļņš — lauksaimniecības iak. dekāns.

Aizkavēts ierasties jubilejas svinībās, nosītu sveicienus svētku dienā un vislabākos novēlējumus turpmākam darbam.
Prof. Balodis.

Sirsnīgi apsveicu jaunu akadēmisku tradīciju veidotājus un latvju gara celtniekus.
Prof. Arvīds Švābe.

Jūsu desmit gadu darba atcerē sītu sirsnīgākos sveicienus un vislabākos novēlējumus turpmākajā dzīvē un darbā.
P. Birkens — stud. pad. priekšsēža biedrs.

Sirsnīgi sveicēni 10 gadu atcerē. Labas sekmes nākotnē.
Arhitekts Arends.

Sītu Jums sirsnīgus sveicienus un vēlu arī uz priekšu turēt kopā mūsu studējošo jaunatni, tā izplatot tautā labākos tikumus. Virsnieka vietn. Fichtenberga.

(Redakc. piezīme: bērmontiešu noslepšovotā leitn. Fichtenberga dēls).

Sveicinām desmitgadē dižo vienotņu Vienkopu!

Rakstnieka Austriga kundze un meita.

Latvju tautas un tēvzemes mīlestība Jūsu sirdīs lai palīdz sekmēt vienotņu cēlos darbus un sentēvu tikumus.
Paulis Kunstmanis — Valmieras kurilmēmo skolas direktors.

Vienotņu vienkopas 10 gadu svinības.

Cilvēku paaudzes izziād — paliek mīga par viņu kultūras dzīves sasniegumiem. Tie izpaužas zinātnē un mākslā. Zinātnes sasniegumi mums rāda cilvēka prāta dziļumu, mākslas darbi to daiļo un dara nemirstīgu lieliskos pieminekļos nākamām paaudzēm. Abas tās, zinātnē un mākslā, kā dārgas mantas ir saudzamas un visvairāk cienā turamas brīvā valstī.

Ja arī cīnījām par valsti, zinātnē un mākslā ir īstenā attieksmē tad tādas valsts kultūra gūst tīlpumu, kas saglabājas tradīcijās.

Vienotņu Vienkopa desmit pastāvēšanas gados ir tiekusies uzturēt savos dalībniekos studentēs un studentos interesi uz skaidrām attieksmēm. Savās gadskārtējās augsto svētku patriotiskās demonstrācijās viņa to ir pierādījusi.

Mēs esam pārliecināti, ka vienotņiem meklējumos pēc mākslas vērtībām un vērtību atziņām par uzticamu līdzgaitnieci vienotņu Vienkopas paspārnē izveidojies «Zaļās zemes» jauno mākslinieku saime.

Ja tas notiktu, tad varam būt droši, ka turpmāko augsto svētku virknē būs izjūtams vienotņu Vienkopas pieskāriens mākslas laukā. Tad tiešām kā īstenam kultūras darbiniekiem, tautas dziesmas vārdiem runājot, varēsīm viņiem teikt:

«Mums tik viena dvēselīte,
Par abām sadalīta,
— Glabā tu to savu pasi,
Lai tā mana nesāpētu!»

Ar tādiem novēlējumiem pie vienotņu Vienkopas nāk Mūksalas mākslinieku biedrība.

Rakstnieks Jānis Grīns.

vienotnes «Lidums» vecdraugs, š. g. 23. martā svinēja savu 45. dzimšanas dienu un atskatījās uz 25 gadiem rakstnieka darbā.

Jāņa Grīna pirmais dzeju krājums «Pirmdienā» iznāca 1911. gadā, otrs «Rožu ugunis» 1914. gadā. Tālāk Grīns pievērsās vēsturiskajam stāstam, «Rūsa rietumos» (1920.), «Sakšu Morics» (1924.); jaunākā komēdija «Kaļostro Jelgavā». Ilgākus gadus Jānis Grīns strādājis kā skolotājs, rediģējis jaunatnes literatūras izdevumus, tulkojis un sastādījis mācību grāmatas. Tagad, būdams Valtera un Rapas izdevniecības direktors, Jānis Grīns vada literatūras un zinātnes mēnešrakstu «Daugava», sekodams jaunākajām parādībām rakstniecībā un dodams vārdu topošiem un spējīgiem talantiem.

Dzīves pirmdienā ar lūgšanām un dziesmām, Dedzinādams sirdi gaišām rožu liesmām, Tā kā klosternovīcs upurē viņš Mūzām, Dienas tālāk rit. Viņš stāstus veļ kā krelles. Izgājis no savas klusās mīka celes, Runāt pavēl pagājušiem gadu simtiem, Valdnieks kļuvis viņš pār zilām tintes jūrām — Tajās braukdams spoži baltām kritiķburām, Mēridams un sēti svērdams katru lāsi, Jubileja nāk pār tintes mandarīnu, Bet viņš tikai smīn par to ar gudru smīnu, Zibot zobgaliņai brīļu uguntiņai, Dzīves daļums parādās vēl tūkstoš veidos, Kuži gaida viņu visos pasaul's reidos: Dzejnieks sirdī kaislu spēj ar vēsu smīnu.

Chr. Haffelberg.

Grāmatu sietuve Rīgā, I. Jaunielā 13.

Dāmu un kungu cepuru rūpniecība
„A. Kotello“
Rīgā, Avotu ielā 3-a, Tālr. 29191.

Māksla.

Operas «Sābas ķēniene» pirmizrāde.
K. Goldmarka pompozā opera «Sābas ķēniene» ir bez šaubām sezonas spožākais uzvedums nacionālajā operā, kas prasījis no plaša dalībnieku personāla jo nopietnu darbu un ilgāku laiku savam piepildījumam. Ar šo operu autors 19. g. s. beigās arī iekarojis redzamu vietu Eiropas operkomponistu saimē. Teiksmainais sižets manāmi palīdzējis komponista fantazijas izteiksmē, bet, kā zināms, vēsturiskais fakts, notikums operā joprojām interesē arī skatītāju. Mūzikālā valoda mazāk izceļas ar oriģinalitāti, īpatņu garu, lai gan tā viscaur tehniski labi izveidota, instrumentācija skanīga, pat krāsaina. Sevišķi plašie kora dziedājumi rada paliekošu lielas operas iespaidu, tāpat arī dažāda laba ārija solistiem. Pati priekšpēle atstāj ļoti būlu iespaidu un neattaisno krāšņās operas turpmāko darbību. Ar režiju un dekoratīvo ietērpu pārsteidza Lud. Liberts, šoreiz pārsniedzot vai visu līdz šim uz mūsu operas skatuves redzēto. Zālamana pils un dievnama skati ir savā plašumā un augstumā apbrīnojami, izskatās greznī: dārza skats (2. cēl.) un tukšneša mala (4. cēl.) sniedz pilnīgu harmoniska miera atpūtu un ir arī lielā kontrastā ar augšā minētiem, pārējiem krāsu efekta pilniem skatiem. Kostīmi izceļas fantazijas rakstā sevišķi solistiem, bet rāmāku krāsu (gammu) tiktos tautas masai.

Solistos redzamākie dziedoņi: A. Kaktiņš (k. Zālamans) varens, apvaldīts dziedājums; M. Brechman-Stengele (Sāb. ķēni.) iznesīga, skatuvisku šarmu, ar plašu lokanu balsi un izturību dziedājumā. A. Priednieks Asāda lomā parādīja kā arvien savas balss plūstošās rezerves, kuplumu augšējā reģistrā; tēlojumā viņš iezīmīgs. J. Niedra (augstais priesteris) svinīgs, dziedājumā spēcīgs, Sulamiti tēloja G. Pērkone dzīvā, pievilcīgā pārdzīvojumā. E. Pukna-Travina (Astarote) parādīja sevi jau kā kulturālu skatuves māksliniēcī ar dzidru plūdumu balsi.

Pavisam maza lomiņa gadijusies V. Stotam (Balhanam) visraksturīgākais grims Atbildīgām, plašm korim operā acināti klāt L. ūnīv, prezidiju konventu kori apvienotā iestudējumā, prof. Jozuusa un T. Kalniņa vadībā. Brašā skanīguma pakāpē viņus kopā ar orķestri un ansambli saliedinājis T. Reitera smalkjūtīgā roka. Dejas Lēmana iestudējuma izteikts «Adagio» ar Tangtjevu-Birznieci.

Izrāde bija kupli apmeklēta un guva lielus panākumus. Beigās vairākkārtīgi izsauca nopietnā darba darītājus, izpildītājus.

«Gudrā skaistule»

Mūsu operas repertuārs šais dienās kļuvis bagātāks ar vienu no smalkajām itāļu kamerspēles operām E. Volfa-Ferrāri «Gudrā skaistule». Šī opera ir uzskatāma par autora īpatnējāko darbu un atstāj pavisam citādu ieskatu nekā divas līdz šim uzvestās plašākā vēriena operas «Madonnas rots» un «Dzejnieka sapnis». Skatīt, «Gudrā skaistule» var saprast kā operu mozaiku, klasiska komisma piebārstītu masku komēdiju. Šis komisms mūsu laikā liekas gan it kā drusku uzspiest, tā ka klausītājs to uztver ne ar smīnu, bet drīzāk ar izbrīnu, kas bija nomanāms pēc pirmā cēliena beigām. Mūzikāla valoda cieši piekļauja operas vieglajam sižetam un saista ar apbrīnojamo mēra sajūtu instrumentācijā. Liekas, ka komponists vadījis no sen seniem itāļu operas autoru principiem, patapinot arī Mocarta klasisko vieglumu. Te dzirdam melodiskas liriskas epizodes rotālību ritmos, atjautību akcentējumos un krāsās, panākts arī jūtams nacionāls kolorīts četru kavalieru, sevišķi spānieša motīvos.

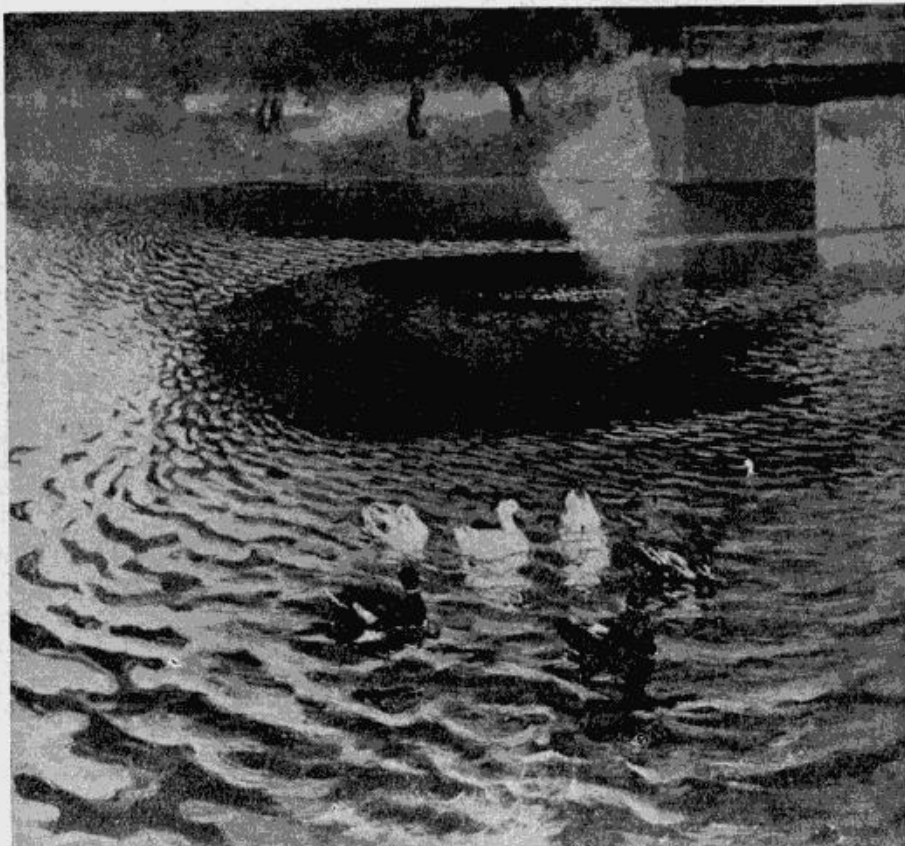
Operas mūzikālo puši iestudējis itāļu dirigents — viesis N. Annovaci. Viņš kā savā tautieša pazinējs un tulkotājs vistuvāk saskāries, ar stilu un dziļāk izpratis partitūras noslēpumus. Šoreiz apbrīnojama viņa lokanība un smalkjūtība pavadījumos — solo vietās. Visur redzama tehniska gatavība.

Ne vieglais darbs bijis režisoram J. Zariņam atrast īsto atslēgu laikmetiskai masku spēlei. Bet ar šo režiju Zariņš pierādījis slavējamu erudīciju: panākta tēlotāju ansambļa vingra ritmiska saskaņa ar mūzikas būtību. N. Strunkes dekorācijas piekļaujas dienvidmieciskā stīla prasībām. Galvenais, nekur tās nav uzkrītošas, bet pieskaņotas mierīgai formas izteiksmē, tā ļaujot skatītājam nenogurušam sekot operas apvienotais darbībai.

No solistiem L. Blūmentāle (skaistule Rozana) valdzināja ar savu koķeti graciozo spēli, dziedājumā mazāk spilgtuma, bet tas iezīmīgs maigā lirismā. No preciniekiem labākais dziedājumā un tēlojumā M. Vētra (Nero). N. Vasiļjevam (Le Blo) loma iekšēji nepiemērota, bet ārējo izteiksmes veikli-bu spēlē parādīja. G. Nelmanis (anglis) un A. Verners (spānietis) abi raksturīgos grimos, nosvērti. Spēles ritma izveicības un atjautības ziņā vispilnīgāk laimējās parādīt sevi A. Kortanam (sulainis Arlekīns), viena no labākām viņa lomām. Vokāli progresējis J. Pucina-Salnāja (Marionete), lai gan vietām būtu vēlāma lielāka atturība kā dziedājumā, tā tēlojumā. Izrāde pieskaitāma pie svinīgām šai sezonā, jo tā ievadīja arī itāļu mākslas nedēļas atklāšanu. Ieradies valsts prezidents A. Kviesis, ministru prezidents Dr. K. Ulmanis izglītības ministrs un daudzi ārzemju sūtni.

Ievērojami māksliniēki viņoju virtuozs V. Pšichoda un pie mums iecienītais pianists N. Orlovs nesen valdzināja Rīgas mūzikas cienītājus — Pšichoda valdzināja ar savu nepārspējamu izkopto tehniku, mazāk spēles dziļumu, stīla atveidu. Īsts Paganīni interpretē, Orlovs ir Šopēna darbu izcilus atveidotājs un savā mākslā arvien vēl progresē.

Arv. Žilinskis.

J. Valters

Pīles

Alekša Mierlauka 50 gadu darba jubileja.

Š. g. 8. aprīlī Nacionālais teātris svinēja savu godabiedra A. Mierlauka 50 skatuves darba svētkus. Tā kā teātris bijis liels faktors latviešu kultūras dzīves attīstībā, tad šie svētki izvērtās nevien par latviešu aktieru saimes, bet visas latviešu inteliģences svētkiem. A. Mierlauks ir piedzīvojis latv. teātra pirmos sākumus, pats bijis tā pirmo, lielāko uzvaru izcīnītājs, vēlāk kļuvis bēgļiem līdzīgu Krievijas kļajumos, pārdzīvojis neatkarības cīņu liktenīgos brīžus, noorganizējis Nacionālo teātri un nenoguris strādā šai teātri līdz pašam pēdējam laikam. Ja reiz Mierlauks sāktu runāt, šķīstītu atmiņu grāmatas lapaspuses, tad tā būtu neatsverama vērtība visiem latviešu kultūras vēsturniekiem. Kollēgas runā par viņa darba mīlestību, cildina viņa biedrīskumu un nesavtību liela daļa tagad slaveno aktieru un režisoru, izrādās, ir viņa audzēkņi un pateicis savam skolotājam par sava darba un dzīves virzienu, rakstnieki slavē viņa iedziļināšanos lūgās, pietāti pret lugu tekstus, un skatītājs zina: dvēselu tukls, neskaitāmi variābļi tēlu iemiesotājs. Katrs no šiem tēliem ir kas raksturīgs, vienreizējs un reizē vispārējs, dziļi latvisks. Un taisni šo dziļo, veco, apgaroto latviskumu ne publika, ne darbabiedri neaizmirsīs, jo tas nav atdarināms. Otrā tāda Indrāna tēva tēlotāja mums nav.

Ja cilvēks 50 gadus bijis aktieris, 50 gadus to vien tikai darījis, ka fedzīnājis dažādu tēlu dvēselēs, mēģinājis izprast katru dziļāko, vienreizējo būtību, sevi aizmirsis, centies ciest un priecāties kopā ar viņu un, galvenais, to neskaidro un mēģlāno, kas ielikts tēlā un kam rakstnieks dažreiz neatrod vārda, lūkojis noskaidrot un parādīt; tad tiešām liekas, ka viņš stāv kā sirms krīvis, kam uzpurēšanās un nodevība, skaudība un pašatļiedzība, naids un mīla, viss ļaunais un labais cilvēkē vienlīdz saprotami un piedodami, visam pāri klājams mīlošs smaids.

Savai jubilejai Mierlauks bija izvēlējis šādu noskaidrotā tēlu Ed. Vulfa komēdijā «Svētki Skangalē», spēlēdams veco Bumbieri. No vienas puses — nodarīta netaisnība, sirds sāp pamestības un vientulības dēļ, no otras — tomēr ir strādāts, daudz, aizrautīgi strādāts, apvalnojums ir nepaties rokas tomēr tīras palikušas un sirds jauna un priecīga par padarīto un bezgala labsirdīga, arī pret ļauno. Jubilārs, protams, savā tēlojumā pilnīgi izsmēļ šo lomu. Arī par pārējiem tēlotājiem: T. Podnieku, J. Skaidriti, Spilbergi, Baltaisvilku, Lagzdīnu, Brechmani Švarcu, Graudīnu un citiem jāsa-ka viss labākais. Dvornicienes lomā bija jubilāra laika biedre, neaizmirstamā B. Rūmniece. Labas dekorācijas devis Cimermanis, režiju vadīja Amtmanis-Briedītis.

Jubilārs saņēma daudz ziedu, dāvanu, apsveikumu un Trijuzvaigžņu ordeni.

Izrādē noskatījās valsts prezidents, izglītības ministrs un vairāki valdības locekļi. No pārējiem jauniestudējiem Nacionālajā teātri jāmin Lāča romāna «Zvejnieka dēls» II. daļas drāmatizējums. Nekas, jauks gabaliņš, tautai patīks. Galvenais, viss kas romānā notiek, ir parādīts, un labi parādīts. Var skatīties tie, kas lasījuši romānu, un padomāt, vai tā taisni romāna personas ir iedomājušies, var skatīties arī tie, kas nav lasījuši, un būt droši, ka taisni tā ir kā romānā rakstīts. Tik ātrāk dabū zināt, ar ko beidzas.

Tēlotāji nevainojami. Īpaši labi izdevies Oskars (Šaberts), Fredis (Lagzdīns). Bundziņa (jaunajam Milbretam šī loma kā uzlieta) un Anita (Spilberģe). Avēns (Džimis) sāk atkārtoties. Graudīnai (Marta) loma nav piemērota.

Dalles teātris nāk ar diviem jauniestudējiem: Mellera un Lorenca komēdiju «Tu būsi mana» un Alunāna, tagad dziesmu spēlē pārstrādāto, «Seši mazi bundzinieki». Pirmo inscenējis K. Veics, ieturēdams viscaur spraigumu dialogos, situāciju komismu un smalkumu samēros. Luga interesanta ar savu, tagad moderno saucienu: «Atpakaļ pie zemes!» Pie tam atrisina šo problēmu tīri ticami un dabīgi. Lugas gars tuvs mūsu apstākļiem, vienīgi zemnieka inteliģence mūsu apstākļiem par lielu. Der salīdzināt, jo ar laiku, cerams, arī mūsu zemē tā būs. No tēlotājiem izceļas Filipsons, Kreicums, Laiva, Merces, Mārsietis; nepatīk kalpoju vāciskā uztvere.

Alunāna «Sešus mazus bundziniekus» inscenējis Ed. Smilģis. Mūziku komponējis J. Kalniņš. Uzvedums domāts kā pirmais mēģinājums latviskā operētē. Jāsaka, ka izdevies diezgan labi, bet, lai sasniegtu lielus panākumus, vajadzēja izvēlēties latviskāku libretto. Tagad kā komponists, tā inscenētājs un dekorators nonākuši nepateicīgā situācijā: no vienas puses latvisks fons, tīri latviski cilvēki, no otras vāciskais, pie kam vāciskais sentimentālisms ietekmē arī latvisko. Rezultātā mīstis, kas tagadnes skatītāju neaizrauj. Mūzikā ieskanas tīri jauks taktis, uzreiz kaut kas salds; uz skatuves skaists latvisks skats, apkārt sentimentālas puku vitnes. Tas druscīn traucē. Un — mēs ļoti ļoti zinām, ka tas pats komponists, tas pats inscenētājs varētu dot arī kaut ko varen aizraujošu un pie tam tīri latvisku.

Kā aizvien, Mitravics jūtas kā zivs ūdenī. Un kas par balsi! Kad tikai nesāk domāt par operu. Un tad, cik daudz patiesa komisma var ielikt tādā mazā aktā kā tupeles uzvilksana! Dziesmās viņam cienīgi blakus turas Pabriks (skolotājs Zvaigznite) un Bramberģe (Emilija).

Rīgā, Baznīcas ielā № 2,
Elizabetes ielas stūrī, tālr. 30242.

Turpat „FOTOMA” atsevišķais kabinets
kuņā katrs pats sevi var uzņemt.

Visskaistākās puķes Lieldienu dāvanām kā arī līgavu buķetes tikai puķu zalorā

„Īris”

Rīgā, Elizabetes ielā 51, tālr. 28057

Edvārts Tūters.

Ir tā kā pavasaris...

Krit sniedzis. Arā sals,
Bet dvēselē kāds tirdi...
Ir tā — kā pavasar's
Nu atkal būtu sirdi.
Aug ilgas cita aiz citas,
Un sapņi nezin, kur skriet!
Tiem prātā dienas ir citas —

Mirusi asistente Anna Dauvarte.

Š. g. 6. aprīlī mirusi L. ūnīv. salīdzināmās anatomijas institūta vecākā asistente Anna Dauvarte.

Visus savus spēkus viņa ziedoja iemīļotajai zinātnei, daudz strādāja un savā speciālitātē vēl daudz vērtīga būtu varējusi dot. Viņa gandrīz bija sasniegusi arī to posteni, kādu sievietē mūsu universitātē vispār var sasniegt.

Viegļas smiltis!

Jauni doktorandi.

22. martā nolasīja savu lekciju Igaunijas profesors H. Mors par Tērbatas izcelšanās vēsturi.

11. aprīlī med. fak. asistents ārsts T. Vitols, ūnivers. aulā aizstāv doktora disertāciju par «Pataloģiski anatomiskām pārmaiņām organismā pēc saindējumam ar avertinū».

Mēchanikas fakultātē:

Prof. Dr. A. Vitols, 4. maijā pārbaudīs — stipriības mācībā plkst. 13, 23. klaus.

Izstrādā likumprojektu par universitātes absolventu arodtiesībām.

Universitātes rektora prof. Dr. J. Auškāpa uzdevumā no visu fakultāšu pārstāvjiem nodibināta komisija likumprojekta izstrādāšanai par universitātes absolventu arodtiesībām. Komisijas priekšsēdis ir tiesību zinātni nod. vadītājs prof. Dr. K. Dišlers.

Ed. Ziles personā D. t. atradis tiešām respektējamu aktieri un veiklu komiķi. (Himmelmanis). Brašs kučieris Leimānis. Baldone izteiksmīgi tēlo ķēkšu Grietu. Godam jāmin arī Mača, Puriņš, Krūmiņa un citi. R. R.

Atbild. redaktors: Roberts Spodris,
Kollēģijas priekšsēde Elza Gaile.

Izdevējs:
L. ū. studentu vienotgu Vienkopa.

...bet labāk patir —
Tango

10 papirosi «Tango»
— tikai 20 santimus,

(Rūtenberga fabrikas)

SEKLAS Visādas dārzāju lopbarības sakņu un puķu sekļas. Lielā izvēlē **AUGĻU KOKUS**, ogulājus, greznuma kokus un krūmus, rozes, ilggadīgas dārza puķes un zemeņu stādus piedāvā

K. J. Vagner

Sēkļu tirgotava un dārzniecība
Rīgā, Valdemāra ielā 77.
Tālr. 91086. Pastkastīte 78.
Cenu rādītāju uz pieprasījumu piesūta bez maksas.

ELEGANTI dāmu, kungu **APGERBI**

A. Grobiņš

Marijas ielā 19. Tālr. 29369.

Radio būves un piederumi.

N. Klemptners

Rīgā, Valņu ielā 2. Tālr. 23688.

Dziju un adītu preču tirgotava

L. S. Cukermans

Rīgā, Avotu ielā 2. Tālr. 29852.

Elektro-mēchāniska darbnīca

»**Universum**«

Rīgā, L. Kēniņa ielā 9.

P. Bērziņš

Rīgā, Avotu ielā 23-b. Tālr. 27265
Malkas tirdzniecība un trepju stalažas

»**Latbiro**«

Rīgā, Marijas ielā 34. Tālr. 32343
Nekustamu īpašumu pirkšanas-pārdošanas ziņu birojs.

J. Šifs un B. Models

Rīgā, Ganību d. 25. Tālr. 95579.
Koku tirdzniecība

J. Radovskis

Dārzniecība

Brīvības ielā 194.

Prof. J. KĀRKLINŠ

Rīgā

Dr. med. K. Zementis

Marijas ielā 55, dz. 25.
Tālr. 96776.

Manufaktūras preču lieltirgotava

Jānis Vanags

Brīvības ielā 52.
Kaļķu ielā 17.
Kr. Barona ielā 16.

R. Zeiberlichs

agrāk

Verner Knecht & B-dri

L. Kēniņa ielā 32. Tālr. 21795

Dārzniecība

Teodors Pētersons

Cēsu ielā 31. Tālr. 91920

»**Pharmakon**«

Rīgā, Tilta ielā 22. Tālr. 94987

O. Baltakmens

Ķīmiski-farmaceutiska laboratorija
Kabatas bateriju izgatavošana.

P. Mantnieks

Kartogrāfisks institūts, spiestuve un izdevniecība

Rīgā, Dzirnāvu ielā 119. Tālr. 26740

J. Stauvers

Rīgā, Kr. Barona ielā. Tālr. 91764.
Elektro-armatūras.

D. Kļaviņš

Ķīmiskā laboratorija

Rīgā, Zelta ielā 37. Tālr. 41411.
»Nazenda« ziepes.

Nošu velkals

Zenta Rode

Rīgā, Kaļķu ielā 15. Tālr. 22780.

H. A. Lipšits

Mēbelētas istabas un pusdienas
Rīgā, Valņu ielā 30. Tālr. 21194.

P. Ozoliņa

stiklu fabrikas nomnieki.

Rīgā, Roņģu ielā. Stiklu fabrika

Fr. Lassmaņa

sēkļu tirgotava

Rīgā, Brīvības bulv. 1.

Techniskos piederumus, degelļas kurināšanai u. t. t. piedāvā

K-sba «KALKAU un BUŠS»

tirdzniec. un rūpniec. uzņēmums
Galv. kant.: Šķūņu ielā 19. T. 21170.
Fabr. un galv. nol.: Rīgā, Valmieras ielā 10/14. Tālr. 94753.

Tirdn.-rūpn. A./S.

»**Latrus**«

»**Centrobuss**«

A. Krīšjānis

Rīgā, Stabu ielā 74. Tālr. 92315.
Auto-garaža.

Foto-speciāl-tirgotava

E. Francs

Rīgā, Valņu ielā 19. Tālr. 32809.

Ralf Bierich

Rīgā, Rēveles ielā 45. Tālr. 94886.
Auto un to piederumi.
»Crysler« pārstāvniecība

Ordeņu un nozīmju rūpniecība

V. F. Müller

Rīgā, Valņu ielā 4/6. Tālr. 21682

R. Šatcs

Rīgā, Vidzemes šos. 7. Tālr. 95201
Austuves

Ernests Kaufmans

Zeku fabrika

Rīgā, Karlines ielā 27/31. Tālr. 93568

Mēchaniskā darbnīca

J. Freimans

Rīgā, Skolas ielā 3-a
Frizieru aparātu būve.

Slokas Evang. draudzes

Jaunatnes vārdā

sveic Latvijas akadēmisko jaunatni
Lieldienas svētkos 1935. g.
Prāvests V. ROZENIEKS

Dr. Ziemeļis, Jānis

Kr. Barona ielā 49.
Tālr. 92963.

Rīgas kartonāžu fabrika

J. H. Kaplans

Rīgā, Stabu ielā 34. T. 30625.

Rīgas papīru fabrika

akciju sabiedrība

Rīgā, L. Aldaru ielā 12.
Tālr.: 23155, 22460, 20662
Fabrika atrodas Līgatnē
Papīrs visādās kvalitātēs

Brāji

Midegi

Rīgā, Brīvības ielā 75. Tālr. 92068.
Drogas, krāsas, ķīmikālijas, pārlīmērijas un saimniecības piederumi

Konzervu un skārda apstrādāšanas fabrika

Fromhold Krevalds

Rīgā, Palīdzības ielā 6. Tālr. 92517

Firma

K. A. BUŠS.

Miltu un koloniālpriekšu lieltirgotava
Kungu ielā 23. Tālr. 20829.

L. Krieviņš

Auto-lakotāju darbnīca
Rīgā, Karlines ielā 19.

Latvijas mežģinu fabrika

Rīgā, L. Altonavas ielā 19. T. 41867.

Kontoris:

Rīgā, L. Grēcinieku ielā 20.

Jūlijs Heisters un bdrī

Līķieru fabrika

Jelgavā, Katoļu ielā 1. Tālr. 145.

E. Rozenfelds

Rīgā, M. Nometņu ielā 46. Tālr. 42194
Mēchaniskā veļas knaģu rūpniecība

Auto-panzija E. Loce

Rīgā, Bruņinieku ielā 21. Tālr. 96484
Auto-garaža un tanks

Zeku fabrika

»**Diana**« **J. Dvorkins**

Vecpilsētā 8. Tālr. 23862.

»**Döhring & Ziegler**«

Spedīcija

Rīgā, L. Pils ielā 8. Tālr. 27881

Pavasara sezonai piedāvājam kā vienmēr jaunākos modes sniegumus

Dāmu cepurēm

Rīgā, Brīvības 12.
Jaunā nozare: Eleganta dāmu zīda veļa un zeķes.

Vidzemes Savstarpīgā Kreditbiedrība

Dib. 1896. gadā. RĪGĀ, KAĻĶU IELĀ № 7, pašas namā
Bilance uz 1. aprīli 1935. g. Ls 8,004,670 97
Biedru garantijas kapitāls Ls 8,016,000.—

Aprēķina: Maksā:
par vekselu diskontu un par noguldījumiem 6% gadā
visāda veida aizdevumiem 8% gadā. » žiro - noguldījumiem 5% gadā
izdara visas banku operācijas. Valde.

M. B. Kazackis

Manufaktūras lieltirgotava

Mazumā

Vairumā

Rīgā, Kr. Barona ielā 20/22. Tālr.: 30712, 31538

Noliktava tikai vairumā: Kaļķu ielā 12. Tālr.: 22356, 22404

A./S. „Rīgas Raugs”

Rauga fabrika

Rīgā, Bruņinieku ielā 117. Tālr.: 93968, 95871.

Latviešu stenografijas autors

= Jānis Roze =

Rīgā, Kungu ielā № 7.

Apsveic studējošo jaunatni priekšā stāvošos svētkos.

RESTORĀNS «KORSO» RESTORĀNS

īpašn. Kr. Trēziņš, Kaļķu ielā 1

«KORSO» brokastis no plkst. 10—1, pusdienas no plkst. 1—5.

KONCERTMŪZIKA
no plkst. 8—10 vak.

Mandolīnu orķestris no plkst. 1—7 vak.

DEJAS MŪZIKA
no plkst. 10 vak.

Vērtuve, austuve, krāsotava, ballinātava, apretūra

„DELKA” akc. sab.

Rīgā, Ganību dambī 31. Noliktava: R. Kaplāns, Audēju ielā 10, tālr. 22267, 23567.

Vilnas austuve

S. Švarca dēls akc. sab.

Rīgā, Ganību dambī 31

Pārstāvn. un noliktava pie R. Kaplāns
Rīgā Audēju ielā 10. T. 22267, 23567

A. S. Rīgas tūku fabrika

Rīgā, Ganību dambī Nr. 31. T. 91772
Sauraustuves nodaļa — Tālr. 91287

REZERVĒTS

Pasūtījums Nr. 8

„Alfa - Astra”

Jankēvičs, Fleišers un b-dri
Rīgā, Ganību dambī 7-a

GOEGGINGERA jaunums
konfekte

„Zane”

saulainā pavasara krāšņā ietērpā

Ls 3.50 par kg. Pieprasiet visur.

Studentu satikšanās vieta

kafejnica „MONA”

Modernākais sava veida latviešu uzņēmums.
Ikdienas no 17—24, koncertmūzika vijolvirtuozs R. MIKELSONA vadībā.
Apakšstāvā:

BROKASTU LOKĀLS

ALUS

Pieņem pasūtījumus uz tortēm, kūkām, krūgelēm, visādiem gadījumiem,
kā kāzām, dzimšanas dienām u. c.

Sigfr. Meierovica blv. 2 un 4.

Tālr.: 26125, 26124, 26531, 26181.

Birstu un pidzēlu rūpniecība

A. Valters & H. Šeiberts

Vairumā

Mazumā

dib. 1911. g.

Rīgā, Rīdzenes ielā 9. Tālr. 28251

MANUFĀKTŪRAS PREČU TIRGOTAVA

«GEORGS ŠEIBERS»

dib. 1858. g.

Tālrunis 22060

Šķūņu ielā 9, Rīgā

Latvijas metropoles vecākais uzņēmums šīnī nozarē. Lielā izvēlē iekš- un ārzemju fabriku visaugstākā labuma ražojumi.

Kungu uzvalku drēbe
Kungu mēteļu drēbe

Baltprece. Mēbeļu drāna, logu
aizkari, tepiķi, celiņi u. t. t.

Dāmu kleitu drēbe (zidā un vilnā)
Dāmu mēteļu drēbe

B. OZOLIŅŠ & STRAUCHS

Rīgā Peldu ielā 15. Tālr. 21509
Mērniecības instrumenti,
Techniskie papīri,
Darvas produkti.

ĀDU SOMINAS pašu un ārzemju ražojumi

Ādas portfeli, naudas maki, veļa,
cimdi, zeķes, lietussargi u. t. t.

B. FOGELMANS

Aspazijas blv. 2. Tālr. 20248

Dodot virsmēsluojumam —

ČILES SALPETERI

būs nodrošinātas augstākās un saimnieciski izdevīgākās ražas

«LOUIS THAL»

Vēla un modes preces dāmām un
kungiem

Rīgā, Kaļķu ielā 12. Tālr. 21155

Firma «CH. FEHRMANN

galvenā priekšstāvniecība Latvijā,
Igaunijā, Lietuvā gumijas fabrikām
FROMS ACT. BERLIN
M. Kēniņu ielā 1, dz. 3. Tālr. 32002

N. ZIGELS

Dāmu apģērhu nams

Kr. Barona ielā 4.

Modes preču nams

J. CHAITIN

Kungu ielā 5. Tālr. 21588
Brīvības ielā 2. Tālr. 34964.

Akc. Sab.

«MORITZ FEITELBERG»
Brīvības bulv. 3 un Brīvības ielā 67
Speciāla izstāde praktiskas un oriģinālas
Lieldienu dāvanas
pieaugušiem un bērniem.

Jūsu papirosus uzlabo

MERKURI
čaulites
ar Havana vali
A-JAUNZEMS,
RĪGĀ
Kr. Barona ielā 21

Papīru fabrika
Ed. BRŪNS & b-dri
akc. sab.
L. Smiļšu ielā 19/21

Mēbeļu veikals
I. M. TAICS
Kr. Barona ielā 30, Tālr. 27968
Marijas ielā 21-a, Tālr. 27556

Bērnu apģērhu nams

L. LIBMANS

Brīvības ielā 14.

KLUGA & ERVALDS

īpašn. K. KLŪGA

Trauku un lampu tirgotava. Virtuves piederumi. VECKA ievārijuma
glāzes. Greznuma preces.
Rīgā, Tērbatas ielā 14. Tālr. 26257

A./S. «A. VOLFSMIDT»

Plkv. Brieža ielā 25/27. Tālr. 31869

Maiznīca un konditoreja

R. ŠORTMANS

Kr. Barona ielā 7. Tālr. 27057

Konditoreja un maiznīca

F. VITOLS

Rīgā, Dzirnau ielā 109.

ANNAS GRASMANES

veģetāras pusdienas un zaļbarība,
sakņu un augļu sulas

Dzirnau ielā 43, dz. 2. Tālr. 33486

Trikotāžu un adītu preču fabr.

«TRIKO-MERKUR»

Pilsētas noliktava

Rīgā, L. Grēcinieku 10 Tālr. 34917.

Pieprasiet visur iecienītās

«PAPAGAIĻA ZIEPES»

Parlīmērija «VENUS»

Modes salons

K. PLAUŽE

Rīgā, Valdemāra ielā 19.

Mākslas graviera darbnīca

TH. RŪHVALD

īpašn. J. Edelhaus

Rīgā, Valņu ielā 31. Tālr. 38364

Mēbeļu un parketu fabrika

«JĀNIS PRIKULIS»

Rīgā, Daugavgrīvas ielā 13. T. 42543

Veikals: Aspazijas bulv. 8. T. 33382

Rīgas trikotāžu Tirdzn. un Rūpn.

A./S. «KOLIBRI»

Rīgā, Katoļu ielā 2-a. Tālr. 30081.

Tabakas preču tirgotava

M. FOGT

Rīgā, 13. janvāra ielā 21/23. T. 22155

Tirdzn.-rūpniec. akciju sab.

H. P. SCHVABE

Dib. 1836. g.

Rāts lauk. 5. Tālr. 22606.
Nod.: L. Maskavas 132. Tālr. 24051.

Rīgas sporta Nams

K. BANIŠS,

Valņu ielā 24. Tālr. 20296
Ieteic no sava bagātīgā krājuma par
lētām cenām sporta apģērbus, futbo-
lus, šķēpus kā arī visus sporta un
paukošanās piederumus.

Superfosfatfabrika

Milgrāvi, pie Rīgas akc. sab.

Rīgas Cementa fabrikas

C. CH. SCHMIDT. A./S.

Kant. M. Svaru ielā 1.